

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETSDAGARNA

2013

KULTURHUSET / STADSTEATERN
STOCKHOLM
14-16 NOVEMBER

Seminarier, utställningar, workshops, musik, teater

HANS ROSLING | PAUL RUSESABAGINA
SUZANNE OSTEN | BENGT WESTERBERG
ANNA WIGENMARK | ELISABETH ABIRI
DILSA DEMIRBAG-STEN M.FL.

UR PROGRAMMET:
Näthat - vad är det och vad kan göras åt det?
Nytt liv åt mammorna.
Vad händer med biståndet?

Är lagen om papperslösas rättigheter en framgång?

Det är svårt att förstå begreppet universalitet. Svårt att uttala till och med. Jag kan nog inte räkna alla de tillfällen jag snubblat på ordet vid någon föreläsning eller presentation. u.n.i.v.e.r.s.a.l.i.t.e.t. 20 år efter att världssamfundet i Wien-deklarationen slagit fast att de grundläggande rättigheterna och friheterna är universella (lättare ord), dvs gäller alla, överallt, är det fortfarande många som inte kan eller vill förstå vad det innebär i praktiken. Eller ens tycker att det är en princip värd att respektera.

Mitt under Almedalsveckan trädde den lag i kraft som ska ge papperslösa och gömda vissa, begränsade sociala rättigheter i Sverige. Framförallt rätt till viss sjukvård, medicin och tandvård. Det var en lagändring som många av oss väntat länge på. Samtidigt var vi flera som trots allt blev besvikna när uppgörelsen mellan miljöpartiet och moderaterna till slut resulterade i ett lagförslag. Det var för lite, för sent och för lite rättighetstänk i lagen. Men, såg det ut som, ett steg i rätt riktning.

Det sorgliga var att när lagen debatterades, diskuterades och presenterades, glömdes alltför ofta begränsningarna i lagen och omfattningen av vården bort. Partierna bakom uppgörelsen verkade lite för nöjda med vad de åstadkommit och motståndarna passade då istället på att förvanska lagen. Dessvärre på ett för dem lyckosamt sätt. Jag är fullkomligt övertygad om att många tror att vi i Sverige nu ger gratis vård och fria mediciner till personer som »inte har rätt att vara här« medan fattiga »svenska« pensionärer och långtidssjuka får köa och betala för sig. I debatten ställdes utsatta grupper emot varandra på ett oetiskt sätt. Det budskap som »vann« kan inte ha fallit någon annan på läppen än Sverigedemokrater och andra främlingsfientliga partier och personer.

Så om lagen inte handlar om att ge gömda flyktingar fri vård, tandvård och mediciner i Sverige, vad rör det sig då

Anna Wigenmark är ordförande i Föreningen Ordfront.

Begreppet »vård som inte kan anstå« är inte definierat i lagen utan lämnas åt den behandlande läkaren att bedöma.

om? Rätten till hälsa, grundläggande sjukvård, är en regel som existerar globalt och är universell – den gäller alla överallt och någon skillnad mellan människor som är bosatta eller inte bosatta i ett land ska inte existera. I Sverige, till skillnad från i många andra länder i Europa, har papperslösa inte haft rätt till vård över huvud taget. Människor som gömt sig undan utvisning var i lagtexten till och med fräntagna den rätt till sjukvård de hade som asylsökande. Då ska man också veta att rätten till vård för asylsökande över 18 år har varit kraftigt begränsad och främst handlat om »vård som inte kan anstå«. Barn har dock haft samma rätt till vård som bosatta barn. Vid flera tillfällen har internationella granskningsorgan kritiserat Sverige för att inte erbjuda vård till gömda och pap-

perslösa och för att den vård som erbjudits asylsökande varit för begränsad.

Från och med 1 juli i år jämställs gömda och papperslösa med asylsökande. Förutom vård och tandvård »som inte kan anstå« har gömda och papperslösa rätt till mödravård, vård vid abort och preventivmedelsrådgivning, på samma villkor som bosatta. Kostnaden för vården är för dem, liksom för bosatta, subventionerad, inte gratis, liksom mediciner som receptföreskrivs i samband med vården. Gömda och papperslösa barn har rätt till samma vård som bosatta och asylsökande barn.

UNDER MÅNGA ÅR har olika landsting i landet valt att ge vård åt gömda och papperslösa trots att det saknats lagstöd för det. Med den nya lagen »legaliseras« de akuta insatserna men landstingen ges också rätt att fortsätta ge mer vård än lagen kräver. Eventuella merkostnader får dock vårdgivarna stå för själva. Men även med den nya lagen kvarstår svåra etiska dilemman för läkare och landsting. Det går naturligtvis inte att utesluta att landstingen tar ekonomiska hänsyn till vilken vård som erbjuds och vilken vård man får beror på var man befinner sig geografiskt. Begreppet »vård som inte kan anstå« är inte definierat i lagen utan lämnas åt den behandlande läkaren att bedöma. Vården riskerar att bli godtycklig. Den ger enskilda laglig rätt att utöva sina rättigheter men saknar rättssäkerhet.

Men, som sagt, lagen är ett steg i rätt riktning. Frågan är dock om nästa nödvändiga steg mot jämlik vård kan tas när marken trampats upp av främlingsfientliga krafter. Vi som vill se grundläggande mänskliga rättigheter gälla för alla överallt har en pedagogisk utmaning framför oss. Men om vi inte antar den, riskerar tolkningen av lagen att stanna hos dem som hellre gör skillnad på folk och folk och folk och inte erkänner rättigheternas u.n.i.v.e.r.s.a.l.i.t.e.t. Vill vi det?

ANNA WIGENMARK

MR-DAGARNA 2013

FORUM FÖR LEVANDE HISTORIA

ANNIKA AV KLERCKER/SCANPIX

LANNA OLSSON

4-5. Hans Rosling – statistik som du aldrig sett den förut. Möt 2013 års huvudtalare.

6-7. Wiendeklarationen då och nu. Årets Mänskliga Rättighetsdag har sin utgångspunkt i Wienkonferensen 1993, då världens stater enades om en rad grundläggande principer för de mänskliga rättigheterna.

8. Nordiskt forum – nytt nordiskt samarbete för jämställdhet.

9. MR i skolan. Tips till dig som är lärare eller pedagog

10-11. Kulturprogram. Hellen Keller, Unga Klara och Kriget har inget kvinnligt ansikte – läs om kulturutbudet under konferensen.

12. En extra konferensdag. Årets konferens utökas med en hel dag, som dessutom är gratis. Under lördagen pratar bland andra Paul Rusesabagina, mannen bakom filmen Hotel Rwanda.

14. Årets Per Anger-pris. I år är det 100 år sedan den svenska diplomaten Per Anger föddes.

17. Sähär läser du schemat.

18-21. KONFERENSSCHEMA.

22-32. ÅRETS PROGRAM.

33. »Att inte utsättas för diskriminering är en mänsklig rättighet«. Om diskrimineringsombudsmannens arbete för att förhindra diskriminering.

34-35. Utställartorget, karta och lista över årets utställare.

36. Praktisk info.

Vad är Mänskliga Rättighetsdagarna?

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETSDAGARNA är folkrörelsernas forum för mänskliga rättigheter och en mötesplats för praktiker, politiker, studenter, tjänstemän, aktivister, forskare och företag. Konferensen hålls årligen för att bidra till att utveckla idéerna om tillämpningen av mänskliga rättigheter i Sverige och internationellt.

Under MR-dagarna arrangeras ett stort antal seminarier, workshops, debatter, kulturevenemang och mycket annat. I drygt ett decennium har vi varit en av landets främsta arenor för samtal, debatt och kompetensutveckling med fokus på mänskliga rättigheter.

Mänskliga Rättighetsdagarna syftar till:

- * att bredda och fördjupa det offentliga samtalet
- * att lyfta de mänskliga rättigheterna högre upp på den politiska dagordningen
- * att utveckla samarbetet mellan frivilligorganisationer och de myndigheter som har ett särskilt ansvar för mänskliga rättigheter
- * att erbjuda kunskap och metoder för praktisk tillämpning av de mänskliga rättigheterna
- * att lyfta fram utmaningar inom Mänskliga rättighetsområdet
- * att möjliggöra skapandet av nätverk

HANS ROSLING

ELISABETH TOLL

KONSTEN ATT
GÖRA VÄRLDEN
BEGRIPLIG

Hans Rosling är statistikgurun som utnämns till en av världens mest inflytelserika personer av tidskriften Time. Med sina snillrika bubbeldiagram slår han hål på invanda fördomar och utmanar existerande sanningar. Men själv imponeras han inte av uppmärksamheten.

AV NINA AHLÉN

/// Berömmelse är en farlig sak. Människor vill ha berömmelse och många följare på Twitter. Men att verkligen göra världen begriplig är en utmaning som återstår», säger Hans Rosling i en intervju i the Guardian tidigare i år. Med sin omtalade statistik vill han sätta data i sitt sammanhang och skapa en faktabaserad världsbild. Rosling som är professor i internationell hälsa vid Karolinska Institutet har hälsa, välbefinnande och befolkning som sina huvudområden. Ämnen som han menar att det finns massor av väl rotade fördomar kring. Bland annat den om att världen är uppdelad i två delar, med en utvecklad värld på ena sidan och utvecklingsländerna på den andra. En myt som han genom sin statistik vill slå hål på.

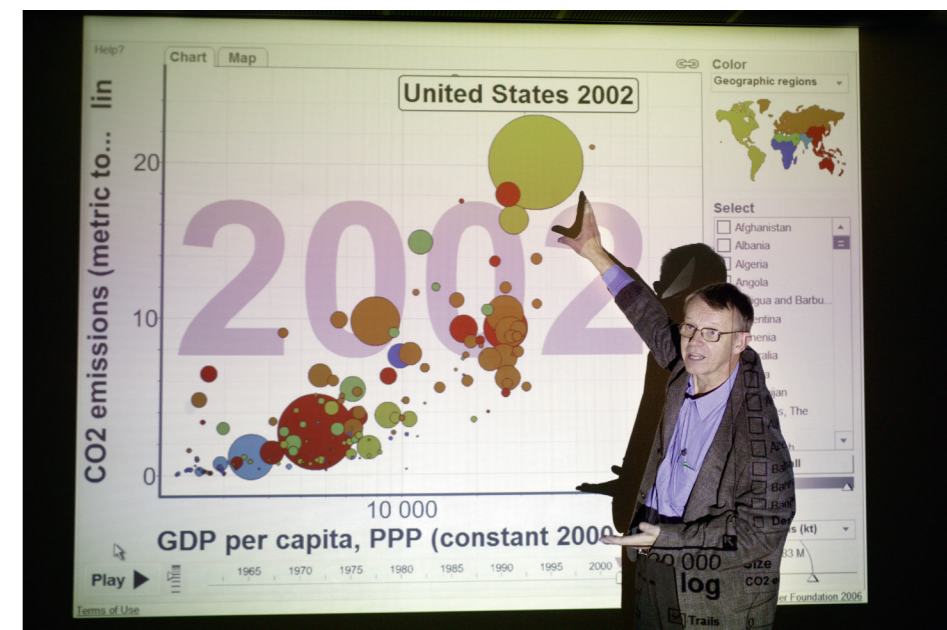
»Det finns inte längre två typer av länder, utan snarare fyra eller fem typer. Idén om att västvärlden för alltid ska vara före resten är fel«, säger han.

ORON ÖVER befolkningstillväxten är en annan myt som Rosling kritiserar. Han menar att idén om att barnadödligheten håller befolkningstillväxten i schack är felaktig.

»Det är så många som tror att döden håller kontroll på befolkningstillväxten. Det är fel! Barnadödligheten har sjunkit kraftigt under det senaste halvsekle, så det är inte längre döden som styr över befolkningstillväxten, utan fruktsamhetstalet, vilket också sjunkit i många länder. Antalet barn i hela världen har slutat växa.«

De senaste åren har Roslings statistik blivit väl känd. Under 2006 gjorde han sitt första TED-talk som fick flera miljoner tittare. Hans animerade datagrafik och teatraliska presentationer har rönt stor uppmärksamhet och han har bland annat varit med i BBC dokumentären »The joy of stats«. I fjol blev han utnämnd till en av världens mest inflytelserika personer av tidskriften Time, med motiveringen:

»Hans fantastiska tolkning av siffror... har

Hans Roslings animerade datagrafik har fått stor uppmärksamhet och miljontals människor världen över har sett hans teatraliska presentationer.

påverkat miljontals människor världen över att se sig själva och vår planet på nya sätt«

Tillsammans med sin son och sonhustru startade Rosling 2005 stiftelsen Gapminder som har utvecklat innovativ metodik för att animera statistik.

I år arbetar stiftelsen särskilt med att ta fram faktabaserade läromedel för skolan som ska öka barn och ungdomars förståelse för hur världen ser ut och hänger ihop. Material om de grundläggande makroekonomiska trenderna över befolkning, ekonomi, levnadsförhållanden och energi, ska tas fram för att hjälpa lärare på gymnasiet och högskolan att bättre förmedla kunskap om världen.

MEN TROTS att Roslings statistik redan är vida känd, menar han att den största utmaningen, att sprida kunskap, fortfarande återstår.

»Jag har blivit känd trots att jag har så lite inflytande över kunskap. Berömmelse är enkelt att uppnå, inflytande är mycket svårare«, avslutar han.

/// Vill du höra Hans Rosling presentera sin statistik?
Hans Rosling - statistik som du aldrig sett den förut!
Lördag 11.00-12.30 Hörsalen

Idén om att västvärlden för alltid ska vara före resten är fel«.

STEFAN NILSSON

WIENDEKLARATIONEN - DÅ OCH NU

I år är det tjuugo år sedan FN:s världskonferens för de mänskliga rättigheterna i Wien ägde rum. Konferensen resulterade i att Wiendeklarationen antogs vilken slog fast en rad grundläggande principer för det internationella arbetet med mänskliga rättigheter. Årets Mänskliga Rättighetsdagar har sin utgångspunkt i Wiendeklarationen.

Wien enades världens stater om alla rättigheters universalitet, odelbarhet, lika värde och hur de inbördes är beroende av varandra. De principer som antogs då är dock, tjuugo år senare, omdebatterade och vissa av dem är långt ifrån uppfyllda. Det finns de som hävdar att vi till och med har rört oss i motsatt riktning och att ett lika progressivt dokument som antogs i Wien inte skulle vara möjligt att enas om idag.

Under Mänskliga Rättighetsdagarna 2013 granskar vi vad som har hänt med de principer som antogs i Wiendeklara-

tionen. Har utvecklingen stannat upp, och varför i så fall? Har alla rättigheter samma status och skydd? Hur ser arbetet mot rasism, diskriminering och främlingsfientlighet ut? Var finns framgångarna och var finns bakslagen? Hur har rätten till utveckling förverkligats? Och varför har vi i Sverige fortfarande ingen nationell institution för mänskliga rättigheter? Dessa och många andra frågor tittar vi närmare på och försöker besvara samtidigt som vi blickar framåt mot morgondagens rättighetsarbete.

Alla seminarier under MR-dagarna knyter på något sätt an till Wiendekla-

rationen. För dig som vill lära dig mer om vad som hände i Wien och hur det har påverkat dagens rättighetsarbete rekommenderas särskilt följande seminarier:

- 👉 **Invigning**
Hur mår de mänskliga rättigheterna idag? Var 1990-talet rättigheternas guldålder eller har världen tvärtom blivit bättre? Torsdag 9.00-10.30 Hörsalen
- 👉 **Rättigheternas maskineri - hur funkade det?**
Torsdag 11.00-12.30 Studion
- 👉 **Arvet från Wien**
Torsdag 13.30-14.30 Hörsalen

Vilken betydelse har Wiendeklarationen idag?

Bakom Mänskliga Rättighetsdagarna står sju frivilligorganisationer och tre akademiska institutioner, som alla arbetar med mänskliga rättigheter. Här svarar några av dem på frågan om vilken betydelse de tycker att Wiendeklarationen har i dag.

ANNA WIGEMARK,
Ordförande Föreningen
Ordfront

RENT PRAKTISKT har genomförandet av Wiendeklarationen inneburit en enorm förstärkning av skyddet för och utvecklingen av de mänskliga rättigheterna, inte minst genom upprättandet av FN:s Högkommissarien. Jag tror inte att det går att överskatta vilken betydelse högkommissarien och kontoret har som förkämpe för rättigheterna. Wiendeklarationen i sig har också varit avgörande för en holistisk syn på rättigheterna. För oss praktiker har deklarationens slutsatser om att de gäller

alla, överallt, är odelbara och hänger ihop inbördes varit ett starkt verktyg för både förståelsen och främjandet av rättigheterna. Konferensen var mycket viktig för synen på våld mot kvinnor som en rättighetskränkning. Ribban sattes högt och alla delar av planen har ännu inte infriats. Under åren har delar av Wiendeklarationen indirekt och direkt fått motstånd och kritik och ifrågasättanden, trots att den egentligen i hög grad är en utveckling av FN:s allmänna förklaring, som idag är sedvanerätt. Det har

exempelvis varit svårt att nå samma erkännanden juridiskt för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter som för medborgerliga och politiska rättigheter, trots en enhällig syn i Wien om att de är lika mycket värda. Utan Wien hade vi idag haft en snävare syn på rättigheter, både av vad som omfattas och vem som omfattas, särskilt med tanke på vilka utmaningar som rättigheterna fått utstå, exempelvis genom kampen mot terrorismen under 2000-talet.

Vilken betydelse har Wiendeklarationen idag?

MAGDALENA ZEIJLON,
Institutionen för globala
studier Göteborgs universitet

WIENDEKLARATIONEN är minst sagt levande idag. Den fastställde de mänskliga rättigheternas »obestridliga« universalitet, odelbarhet, ömsesidiga beroende och samverkan med varandra, något som fått ett tydligt genomslag i hur vi pratar om de mänskliga rättigheterna idag. Deklarationen uppmanade etablerande av nationella institutioner för mänskliga rättigheter och integreringen av mänskliga rättigheter i FN:s olika verksamheter genom inrättandet av FN:s högkommissarie för de mänskliga rättigheterna. Deklarationen har därmed satt tydliga avtryck och fortsätter att ha betydelse för arbetet för mänskliga rättigheter på olika nivåer och inom olika samhällssfärer idag.

**SUSANNE WIGORTS
YNGVESSON,** Teologiska
högskolan

GRUNDPRINCIPEN, att alla rättigheter ska ha samma status, tycker jag är rimlig men inte utan problem. Jag tror att det till och med är bra att den ifrågasätts eftersom vi ständigt måste tolka vad rättigheter egentligen betyder i enskilda situationer. Det finns interna principer inom deklarationen som kan verka motsägelsefulla. De kollektiva rättigheterna mot de individuella kan verkligen hamna i konflikt och här skapar Wiendeklarationen en paradox för kommande generationer att bita i.

SOFIA NORDENMARK,
Svenska Kyrkan

WIENDEKLARATIONEN fortsätter vara viktig eftersom den bekräftar att mänskliga rättigheter gäller för alla, att de inte går att separera och att de är beroende av varandra. Fallet med Beatriz i El Salvador som vägrades abort trots att hennes liv stod i fara och att fostrets liv inte skulle gå att rädda är talande. När Beatriz förnekades sin rätt till hälsa och sina reproduktiva och sexuella rättigheter fränkandes hon rätten till liv - vi ser hur rättigheterna hänger ihop och är odelbara. Om vi accepterar att hon inte ska ha samma mänskliga rättigheter som du och jag visar vi att vi inte tycker att hennes liv är lika mycket värt som ditt och mitt. Mänskliga rättigheter måste vara universella och vi måste erkänna att de är odelbara och beroende av varandra.

ANNIKA ANDERSSON,
Diakonia

I DIAKONIAS ARBETE används Wien-deklarationen som ett viktigt arbetsredskap när kvinnor, barn, ungdomar och ursprungsfolk stärker sin makt och sitt deltagande i samhället. Rätten till utveckling är en kärnfråga, liksom erkännandet av det civila samhällets betydelse. I Afrika, Latinamerika, Mellanöstern och Asien behövs det sådana hävstångar, och stater som uppfyller sina åtaganden, i kampen mot fattigdom och för värdiga livsvillkor.

👉 **Övriga arrangörer bakom MR-dagarna är: Demokrati-Akademien, Röda Korset, Raoul Wallenberg Institutet, Sensus och Fonden för Mänskliga Rättigheter**

NORDISKT FORUM

- EN MÖTESPLATS FÖR JÄMSTÄLLDHET

Tre snabba frågor till Gertrud Åström, ordförande för Sveriges Kvinnolobby, som i år arrangerar ett seminarium under Mänskliga Rättighetsdagarna med fokus på Nordiskt Forum i Malmö 2014.

Vad är Nordiskt Forum?

Nordiskt forum är en jättelik mötesplats för kvinnors rättigheter och jämställdhet som den nordiska kvinnorörelsen arrangerar i Malmö nästa år.

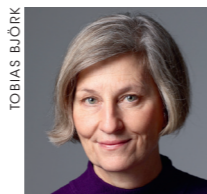
Varför behövs ett forum för kvinnors rättigheter?

Sveriges Kvinnolobby och kvinnorörelsen i de nordiska länderna vill inte bara oro oss över utvecklingen för kvinnors rättigheter och jämställdhet i världen. Vi vill också göra något! På många håll går utvecklingen bakåt. Grupper med makt inskränker kvinnors rättigheter och därför också mäns liv. Det verkar som att alla de kriser som världen går igenom ska finna sin lösning genom att försäma kvinnors livsvillkor. Det kan vi aldrig acceptera! Vi vill

också undersöka hur det ser ut med jämställdhetsambitionerna i Sverige. Hur går det med ekonomisk självständighet? Hur ska vi tolka kvinnohatet på nätet? Vi tycker att det är dags att vi kommer samman och analyserar vår tid och diskuterar vägar framåt, inom politiken men också i samhället i stort och i kvinnorörelsen.

Varför ska man delta på Nordiskt Forum?

Nordiskt Forum är en once in a lifetime opportunity. Det är det största arrangemang som kvinnorörelsen och den feministiska rörelsen någonsin arrangerat i Norden. Tillsammans ska vi bli 15 000 feminister, aktivister, forskare, myndigheter, kommuner, politiker, ja alla som

Gertrud Åström.

har något att säga om jämställdhet och kvinnors rätt ska dit! Hundratals seminarier, workshops och kulturevenemang kommer att arrangeras. Som deltagare på Nordiskt Forum kommer du att få möjlighet att påverka det gemensamma handlingsprogram som ska tas fram, lära dig nya saker,

organisera dig, skratta, bli upprörd, nätverka och träffa nya vänner. Det kommer att vara en kompetensutveckling utan dess like!

☛ **Är du intresserad av att veta mer om Nordiskt Forum? Besök deras seminarium under Mr-dagarna: Feministisk kraftsamling inför Nordiskt Forum 2014. Torsdag 15.00-16.00 Hörsalen**

ANNONS

Unga Klara presenterar

Författarna

Premiär 17 oktober
av Alejandro Leiva Wenger
regi Frida Röhl

Författarna är en berättelse om berättelser, om lusten att berätta och rädslan att bli berättad. Om viljan att berätta rätt och rätten att berätta fel. Om makten över berättelserna och berättelsernas makt över oss.

Biljetter: 08-506 20 200, unglara.se

MR FÖR SKOLAN

Ta chansen att lära dig mer om rättighetsbaserat arbete i skolan.

FLERA AV ÅRETS SEMINARIER OCH WORKSHOPS RIKTAR SIG SPECIFIKT TILL LÄRARE, PEDAGOGER OCH ANDRA SOM JOBBAR INOM SKOLAN. HÄR ÄR EXEMPEL PÅ NÅGRA: Att lära om, genom och för mänskliga rättigheter | Vardagsrasism - något att oroa sig för? | MR på ett lustfyllt och meningsfullt sätt på gymnasiet | Maktperspektiv och konstens betydelse för barn | Humanitet och kreativitet i skolan | *Girl Rising* - en film om rätten att få gå i skolan | Vilka rättigheter har barn utan papper? | Folk rätt för barn - vilja väl och göra rätt!

»SATSA PÅ ETT LÄRARLYFT I MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER«

Skolan behöver satsa mer på fortbildning av lärare i frågor gällande vardagsrasism och främlingsfientlighet. Det säger Bengt Westerberg, tidigare Folkpartiledare och regeringens utredare i frågan.

I din utredning *Främlingsfienden inom oss* lyfter du skolans roll i bekämpandet av främlingsfientlighet och vardagsrasism. Hur viktig är skolan i det arbetet?

Mycket viktig. Ungefär 30 procent av alla som är bosatta i Sverige har sin dagliga verksamhet i skolan. Varje barn tillbringar under sin grundskoletid, som är en väldigt normativ period av livet, ungefär en sjättedel av sin vakna tid i skolan. Och skolan är den enda institution i samhället med ett uttryckligt uppdrag att fostra goda demokrater och samhällsmedborgare. Dessutom vet vi att det spelar roll för attityder och handlande hur skolan fungerar och vad man får lära sig där.

Hur ser situationen i skolorna ut i dag, när det gäller arbetet mot främlingsfientlighet?

Det varierar. Vi har över 6 000 skolor i Sverige och bland dem finns både goda och dåliga exempel. Men enligt Skolinspektionen finns alltför många skolor som inte arbetar tillräckligt bra med värdegrundsfrågorna till vilka arbetet mot främlingsfientlighet hör.

Vilka satsningar inom skolan anser du behöver göras för att komma åt problemet?

Det viktigaste är att man arbetar långsiktigt och kontinuerligt med frågorna. De måste genomsyra hela den anda som finns i skolan. Rektorer har ett stort ansvar, kanske till och med ett avgörande ansvar. När man tror att skolan inte har några problem faller frågorna lätt i glömska och chocken blir desto större om något händer. Där man inser att problemen kan dyka upp var som helst och arbetar långsiktigt och kontinuerligt med dem är risken mindre för att det går snett.

Hur ser du på vikten av fortbildning av lärare och skolpersonal i frågor rörande främlingsfientlighet och vardagsrasism?

Många lärare har svårt att hantera kontroverser i klassrummen. Det är därför viktigt att de får ett bättre stöd för att kunna göra det. Därför tycker jag man ska göra en rejäl satsning på vad jag har kallat ett lärarlyft i mänskliga rättigheter. Det handlar naturligtvis om ökade kunskaper i MR-relaterade frågor men framförallt om att ge dem fler och bättre verktyg att hantera svåra klassrumssituationer.

☛ **Hör Bengt Westerberg Rasism och antirasism då och nu Torsdag 11.00-12.30 Hörsalen**

Bengt Westerberg lyfter i utredningen fram skolans roll i bekämpandet av främlingsfientlighet.

»ATT LÄRA SIG NYA SAKER ÄR ALLTID POSITIVT«

Globala utvecklingsfrågor och mänskliga rättigheter är viktiga frågor att jobba med i skolan för att öka barn och ungas samhällsengagemang. Det menar Carl-Mikael Larsson, lärare på Globala gymnasiet i Stockholm, som arrangerar seminariet »MR på ett lustfyllt och meningsfullt sätt på gymnasiet«.

Berätta kort om Globala gymnasiet.

Globala gymnasiet är Stockholms stads gymnasium för dig som fått upp ögonen för de globala miljöfrågorna och orättvisorna i världen och som vill lära dig mer. Vår profil är undervisning för och om hållbar utveckling, projektinriktat arbetssätt, stort elevinflytande samt ett nära samarbete med Amnesty, Plan Sverige, WWF och andra globala organisationer.

Vad ska ert seminarium handla om?

Vi kommer att visa exempel på hur man kan arbeta med FNs deklaration för mänskliga rättigheter på gymnasiet på ett lustfyllt och meningsfullt sätt. Vi kommer också att genomföra en workshop som handlar om hur man kan dra nytta av det centrala innehållet i olika gymnasiekurser.

Hur kan lärare och skolledning jobba för att öka ungdomars engagemang för hållbar utveckling och globala utvecklingsfrågor?

Genom att väcka intresse, inkludera elever i verksamhet och planering och integrera ämnen för att se på saker ur olika perspektiv. Det är också viktigt att medvetandegöra eleverna om möjligheterna att kunna påverka såväl på individ- som gruppnivå. Konkret kan det ta sig uttryck i att inkludera och aktivera elever i projektplanering, sitt eget lärande och skolutveckling.

Varför är det viktigt att jobba med mänskliga rättigheter i skolan?

Det handlar om att eleverna ska kunna bli medvetna och aktiva samhällsmedborgare. Det är grunden för att vi ska kunna fortsätta att bygga vidare och kunna utveckla vårt demokratiska samhälle.

Varför är MR-dagarna en bra konferens för lärare och studenter?

Här finns det ju en chans att kunna ta del av många olika erfarenheter och bli inspirerad i sitt arbete eller val av studier. Att bli påmind eller lära sig nya saker är alltid positivt!

☛ **MR på ett lustfyllt och meningsfullt sätt på gymnasiet Fredag 09-00-10.00 Röda Rummet**

Helen Keller och Teater Relevant

En föreställning om ett enastående levnadsöde och språkets kraft

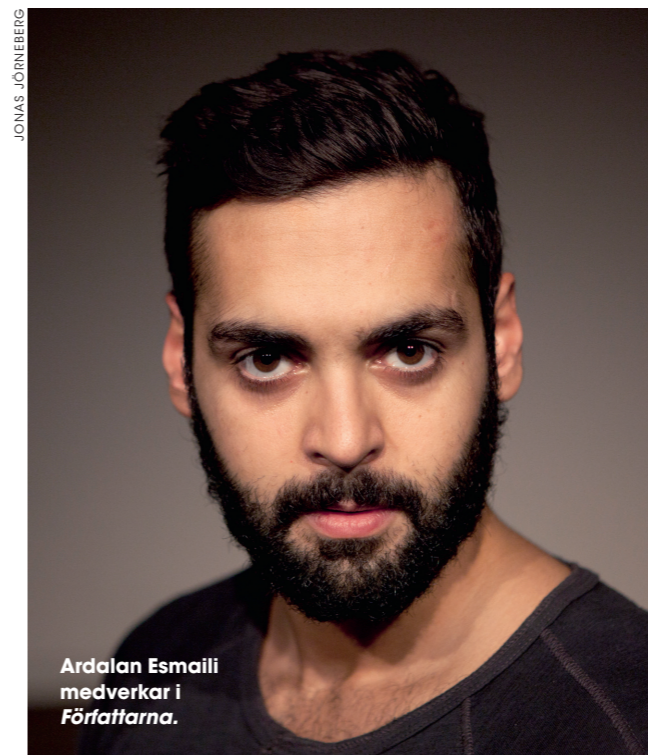
SITUATIONEN HAR BLIVIT ohållbar hemma hos familjen Keller. De klarar inte längre av att hantera sin sjuåriga dotter och är så desperata att de funderar över att skicka henne på anstalt. Dottern Helen är både blind och döv och familjen har inget sätt att kommunicera med henne, hon har rent ut sagt blivit ett odjur. Hjälpen kommer i något oanad form. In flyttar Annie Sullivan, bara 20 år gammal och helt utan tidigare erfarenhet. Annie har kommit för att lära Helen en sak: språk.

Helen Keller växte upp och blev författare, aktivist och lärde sig flera språk. På 1900-talet var hon en av världens mest berömda personligheter. Idag är det få svenskar som känner till hennes levnadsöde. Teater Relevant vill återuppväcka intresset för Keller och gör detta med en föreställning som Keller själv hade kunnat ta del av.

Helen Keller är en föreställning för alla oavsett syn- och hörsel förmåga. Föreställningen kommer att syn- och teckentolkas.

📅 **Torsdag 13.30-14.30 Bryggan**

Regi
KLAS WILJERGÅRD
Producent
JULIA BOSTRÖM
Medverkande
STINA ERIKSSON
HENRIC JONESKÄR
ALEXANDRA DANNBERG
SIMON OLSSON
EMILIA ROOSMANN
SABINA HEITMANN
ROBERT INGVARSSON

Ardalan Esmaili
medverkar i
Författarna.

Unga Klara visar »Författarna«

Författarna handlar om vår törst efter berättelser och om berättelsers betydelse i våra liv. Hur får man till en bra berättelse? Vem har rätt att berätta vad? När är det bra att hitta på och när ska man hålla sig till sanningen?

Författarna handlar om vännerna Alvaro (30 år) och Ali (29 år) som bor tillsammans i en lägenhet i innerstan. Alvaro kämpar för att bli författare men har skrivkramp – han tycker sig sakna inspiration och berättelser. Ali är arbetslös skådespelare, en dagdrömmare med många märkliga berättelser som dock stannar i hans huvud.

En dag kommer Robban (25 år) in i deras liv, en kille som levtt ett tufft liv och har många saker att berätta. Med sina historier tar sig Robban in i Alvaros och Alis vänskap på ett sätt som ingen av de tre riktigt är beredda på.

📅 **Fredag 14.00-15.30 Unga Klara**

Av
ALEJANDRO LEIVA WENGER
Regi
FRIDA RÖHL
Medverkande
ARDALAN ESMAILI,
PABLO LEIVA WENGER
OCH OSCAR TÖRINGE

KRIGET HAR INGET KVINNLIGT ANSIKTE

Dramatikern och producenten Hedda Krausz Sjögren bjuder på en scenadaptation av Svetlana Aleksijevitjs roman *Kriget har inget kvinnligt ansikte*. Boken bygger på intervjuer med sovjetiska kvinnor som stred vid fronten under andra världskriget och Mänskliga rättighetsdagarnas deltagare bjuds in för att lyssna när skådespelare läser ett utdrag ur det pågående arbetet med pjäsen.

📅 **Lördag 14.30-15.30 Hörsalen**

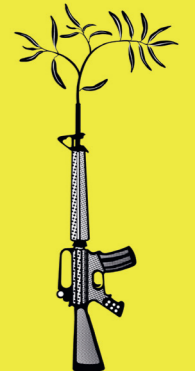

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER & KULTUR

Gillar du kulturutbudet under konferensen? Redan nu vill vi passa på att flagga för nästa års Mänskliga rättighetsdagar som äger rum på Folkets hus i Umeå. Temat är nämligen "Rätten till kultur" och eftersom Umeå är kulturhuvudstad 2014, kommer extra fokus att ligga på kulturprogrammet under konferensen. Vi ses där!

AMOS OZ HUR MAN BOTAR EN FANATIKER

Få boken *Hur man botar en fanatiker* gratis under konferensen.

Hur man botar en fanatiker

UNDER MÄNSKLIGA rättighetsdagarna delas boken *Hur man botar en fanatiker* ut gratis, med stöd av stiftelsen Teskedsordern.

Boken som är skriven av den israeliska författaren Amos Oz riktar sig särskilt till elever och lärare på gymnasienivå och tar upp frågor kring fanatismens natur, om vem som blir fanatiker och vad man kan göra för att bemöta och bekämpa den.

Teskedsordern och Toleransprojektet arrangerar också seminariet »Intoleransens pris« under Mänskliga rättighetsdagarna: ett samtal om hur långsiktigt förebyggande insatser mot extremintoleranta rörelser är en lönsam affär för samhället i stort.

📅 **Torsdag 15.00-16.00 Klara Soppteater**

**DU VET
VÄL ATT
LÖRDAGENS
PROGRAM
ÄR GRATIS?**

EN SANN AKTIVIST

Paul Rusesabagina är mannen bakom storfilmerna *Hotel Rwanda*. Under folkmordet i Rwanda 1994 räddade han livet på mer än 1200 människor genom att gömma dem på hotellet som han var föreståndare för. Nu är han en av huvudtalarna på Mänskliga Rättighetsdagarna.

I nom loppet av tre månader miste en miljon människor livet under våren och sommaren 1994. Etniska motsättningar mellan folkgrupperna hutuer och tutsier ledde fram till det blodiga folkmordet. I detta kaos var Paul Rusesabagina föreståndare för lyxhotellet »Hôtel des Mille Collines« i huvudstaden Kigali. Med risk för sitt eget liv såg han till att drygt 1 200 människor klarade sig med livet i behåll genom att härbärgera dem på sitt hotell.

I dag betraktas han som en mänsklig rättighetsaktivist av stora mått och har

rest runt i världen och berättat om erfarenheterna från Rwanda. 2004 gjordes en film om hans upplevelser som blev flerfaldigt Oscarnominerad, med Don Cheadle i huvudrollen.

Nu är Paul Rusesabagina en av huvudtalarna under Mänskliga Rättighetsdagarna 2013. Under dagarna kommer han att prata om rättvisa, mänskliga rättigheter och lärdomarna från Rwanda.

Vill du höra Pauls berättelse?
Everyone Can Change the World
Lördag 13.00-14.00 Hörsalen

För första gången sedan starten utökar vi nu årets konferens med en hel dag. Lördagen 16/11 vigs särskilt åt civilsamhället och en intresserad allmänhet. Hela programmet är gratis och förhoppningarna är att fler vill ta del av nordens största konferens för mänskliga rättigheter.

Några programpunkter under lördagen:

Hans Rosling - statistik som du aldrig sett den förut!
Lördag 11.00-12.30 i Hörsalen

Everyone Can Change the World - en modig människa kan förändra tusentals liv!
Lördag 13.00-14.00 Hörsalen

Hbt i världen - hur ser situationen ut globalt när det gäller hbt-personers rättigheter?
Lördag 14.30-15.30 Studio 3

No one else's business? - Om MR-försvarens situation i Ryssland och Belarus.
Lördag 11.00-12.30 Studio 3

BURMA - Ett konfliktfyllt buddhistiskt land
Lördag 14.30-15.30 Lava

Femtio nyanser av sexism
Lördag 16.00-17.00 Unga Klara

Afghanistan och framtiden efter 2014
Lördag 14.30-15.30 Unga Klara

Nu händer det!

Det största mötet i Norden någonsin. För kvinnors rättigheter och jämställdhet.

Nästa år samlas forskare, aktivister, politiker, myndigheter, civilsamhälle, författare och konstnärer i Malmö. Och du och jag och alla andra. En avgörande händelse, en chans att påverka och agera.

ANMÄL DIG PÅ WWW.NF2014.ORG

Träffa Nordiskt Forum under MR-dagarna. Besök oss i vår monter och få mer information.

DELTA PÅ
SEMINARIET
I HÖRSALEN
TORS DAG DEN
14 NOVEMBER
KL 15:00

NORDISKT
FORUM
MALMÖ 12-15/6 2014
New Action on Women's Rights

Häng mé!

Följer du mänskliga rättigheter?

Sverige antog FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2008.

Handisam lyfter sitt arbete med uppföljning av funktionshinderspolitiken som ett konkret exempel på hur mänskliga rättigheter följs på nationell nivå.

Kom till vår föreläsning på MR-dagarna!

"Att följa upp en konvention"
När: Torsdag, kl 13.30-14.30. Var: Studio 3.

HANDISAM

Läs mer om vår verksamhet på Handisam.se

SVENSKA INSTITUTET UTLYSER:

Creative Force – samarbetsprojekt.

Svenska institutet ger stöd till samarbetsprojekt mellan svenska och utländska organisationer som verkar för att stärka öppenhet och demokratiska strukturer inom kultur, media och relaterade områden.

Öppet för samarbeten med Afrika, Mellanöstern och Nordafrika, Östra Europa och Västra Balkan samt Ryssland.

Sista ansökningsdag 24 januari 2014. Läs mer på www.si.se/creative-force.

Si.

VET DU VEM PER ANGER VAR?

I år är det hundra år sedan den svenska diplomaten Per Anger föddes. Marie Grefberg, projektledare på Forum för levande historia, säger att det kommer att uppmärksammas särskilt under årets MR-dagar.

Diplomaten Per Anger var Raoul Wallenbergs medarbetare vid den svenska legationen i Budapest under andra världskriget. Han initierade arbetet med att rädda så många judar som möjligt undan förföljelser och avrättningar i det nazistokuperade Ungern. Sedan 2004 delar Forum för levande historia ut Per Anger-priset till hans minne, åt en person som har gjort humanistiska och demokratiframjande insatser.

I år fyller Per Anger 100 år, hur kommer det att uppmärksammas?

Forum för levande historia tar fram en film om Per Anger som ska visas för första gången på Mänskliga rättighetsdagarna och som sedan fortsättningsvis visas i samband med framtida utdelningar. Den kan också användas i skolan för information om Per och för diskussioner om vad civilkurage är.

Hur viktigt är det med ett pris som Per Anger-priset för försvarare av mänskliga rättigheter?

Mycket viktigt. Det kan sägas vara essensen i vår verksamhet. Forum för levande historia premierar en person om året för civilkurage och pristagaren fungerar också som en god förebild. Det är ofta som vi i samhället pekar ut vad som är fel och vad man inte bör göra men sällan visar vi fram de goda förebilderna. Priset stärker också det goda internationella Mänskliga rättighetsarbetet världen över och fungerar dessutom som skyddsvärde för dem som erhåller det.

Vad har priset betytt för de människor som tagit emot det under åren?

Mycket, tror vi, både på det personliga planet och i deras arbete. Sverige har uppmärksammat deras envisa och ofta farliga arbete och det är av stor betydelse att det just är en demokratisk stat som står bakom priset till pristagaren.

»Pristagaren fungerar som en god förebild och priset kan vara ett skydd.«

Är det någon pristagare som du minns särskilt?

Jag minns speciellt den katolske prästen Gennaro Verolino som var den förste som erhöll priset 2004. Han valdes ut av familjen Anger, så i det fallet hoppade vi över urvalskriterier och det formella. Anledningen var att Verolino hade arbetat sida vid sida med Per Anger i Budapest och räddat tusentals judar från Förintelsen. Verolino arbetade för det påvliga sändebudet Angelo Rotta i Budapest. Vi åkte ner till Rom tillsammans med dåvarande statsministern,

Göran Persson, och delade ut priset på plats.

Det är hundra år sedan Per Anger föddes, och nästan 70 år sedan andra världskriget slutade, hur ser kampen för de mänskliga rättigheterna ut i dag?

Kampen fortgår med en orädd envishet utförd av enskilda individer men sett i ett helikopterperspektiv har situationen hårdnat i de områden där Mänskliga rättighetsförsvararna verkar. Vi upplever att fler och fler pristagare fångas, torteras och därmed uteblir från ceremonierna.

PER ANGER-PRIS

Per Anger-priset är ett internationellt pris som instiftades 2004 av Sveriges regering och delas ut till en person som verkar i Per Angers anda. Priset administreras av Forum för levande historia. Sedan 2007 delas priset ut under en högtidlig ceremoni under Mänskliga Rättighetsdagarna.

☛ Missa inte årets prisceremoni!
Torsdag 18.00-19.30, Hörsalen

TIDIGARE PRISTAGARE

2012. SAPIYAT MAGOMEDOVA, advokat i Dagestan
2011. NARGES MOHAMMADI, människorättsaktivist i Iran
2010. ELENA URLAEVA, medborgarrättsaktivist i Uzbekistan
2009. BRAHIM DAHANE, medborgarrättsaktivist i Västsahara
2008. SEBASTIAN BAKARE, anglikansk biskop i Zimbabwe
2007. ORGANIZACIÓN FEMENINA POPULAR, en medborgarrättsorganisation i Colombia
2006. ALJAKSANDR BIALIATSKI, författare och medborgarrättsaktivist i Vitryssland
2005. ARSEN SAKALOV från Ingusjetien i Ryssland, rapporterade övergrepp som skedde i konflikten i Tjetjenien
2004. GENNARO VEROLINO, ärkebiskop

DO är en myndighet som arbetar för alla människors rättigheter och mot diskriminering som har samband med kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

diskriminerings
ombudsmannen

DO på MR-dagarna

De mänskliga rättigheterna gäller alla. Kom gärna och byt dina tankar med DO vid vår utställning och bokbord eller gå på något av våra intressanta seminarier. Vi ses!

Seminarier av DO

Bemanningsbranschen – hinder eller möjlighet? (04)

📅 Torsdag 14/11, kl 11.00-12.30, Studio 3

Romers rättigheter och kommunernas ansvar (14)

📅 Torsdag 14/11, kl 13.30-14.30, Klarabion

Islamofobi och mänskliga rättigheter – läget? (30)

📅 Torsdag 14/11, kl 16.30-17.30, Hörsalen

DO medverkar

Rättigheternas maskineri – hur funkar det? (03)

📅 Torsdag 14/11, kl 11.00-12.30, Studion

Med rätt att agera (35)

📅 Torsdag 14/11, kl 16.30-17.30, Kilen

Rasism är en MR-fråga inte en tolkningsfråga (83)

📅 Lördag 16/11, kl 13.00-14.00, Studion

Femtio nyanser av sexism (96)

📅 Lördag 16/11, kl 16.00-17.00, Unga Klara

Talkshow

Miss inte när DO:s egen "Oprah" intervjuar medarbetare från DO på Öppna scenen Ugglan (ingång från Plattan) på Kulturhuset.

För tider, se lokal annonsering.

Utställning och bokbord

📍 Monter 35 (Utställninghallen)

Kom och testa "Husmodellen". Det är en metod som kan bidra till att upptäcka risker för diskriminering och trakasserier i skolan.

Läs mer på

www.do.se/mr2013

VISSTE DU ATT?

- Ungefär var tionde av Sveriges invånare tillhör någon av våra nationella minoriteter samer (även urfolk), sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar.
- 64 kommuner och 12 landsting och regioner ingår i dagsläget i så kallade förvaltningsområden för samiska, finska och meänkieli. Inom förvaltningsområdena finns ett utökat ansvar att erbjuda service på samiska, finska och meänkieli.
- Lagen fastslår rätten till inflytande i samhället och stöd för de historiska minoritetskulturer och till minoritetsspråken i dess olika varieteter. Lagen omfattar alla myndigheter och gäller i hela landet.
- Även andra kommuner kan ansöka om att få ingå i ett förvaltningsområde. Ansökan om frivillig anslutning ska ha inkommit till Regeringskansliet senast den 1 april.

Nationella minoriteter i Sverige

Synliga eller osynliga?

Det finns gott om missuppfattningar om vårt lands urfolk och nationella minoriteter. Inte helt ovanligt är att de jämförs med invandrare. Men samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar har alltid funnits i Sverige och är en del av den svenska historien. Minoritetspolitiken handlar om rätten att upprätthålla och bevara minoritetskulturer och språken.

Från den 1 januari 2010 har vi en lag som anger de nationella minoriteternas rättigheter. Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget har ett gemensamt nationellt uppdrag att följa upp lagen och samordna det minoritetspolitiska målet.

Kom förbi vår monter så berättar vi mer.

Kontakt
 minoritet.stockholm@lansstyrelsen.se
 kansli@sametinget.se

Läs mer på www.minoritet.se

BESÖK OSS I VÅR MONTER

Vi vill gärna träffa dig under MR-dagarna. Vi finns på plats med våra material och hör gärna om hur ni arbetar med tolerans, demokrati och alla människors lika värde.

Besök oss i monter 40

PER ANGER-PRISET

Under MR-dagarna delar vi ut Per Anger-priset till någon som gjort stora humanistiska och demokratiframjande insatser.

Välkomna till prisceremonin 14 nov, 18.00, i Hörsalen

FORUM
FÖR
LEVANDE
HISTORIA

E-post: info@levandehistoria.se
 Hemsida: www.levandehistoria.se
 Telefon: 08-723 87 68

VI ARBETAR FÖR DEMOKRATI, TOLERANS OCH ALLA MÄNNISKORS LIKA VÄRDE. MED LÄRDOMAR FRÅN HISTORIEN, FRÄMST MED FOKUS PÅ LÄRARE OCH ELEVER.

SÅHÄR LÄSER DU SCHEMAT

Hörsalen / 500 Studio / 2

1. Invigning

Paus

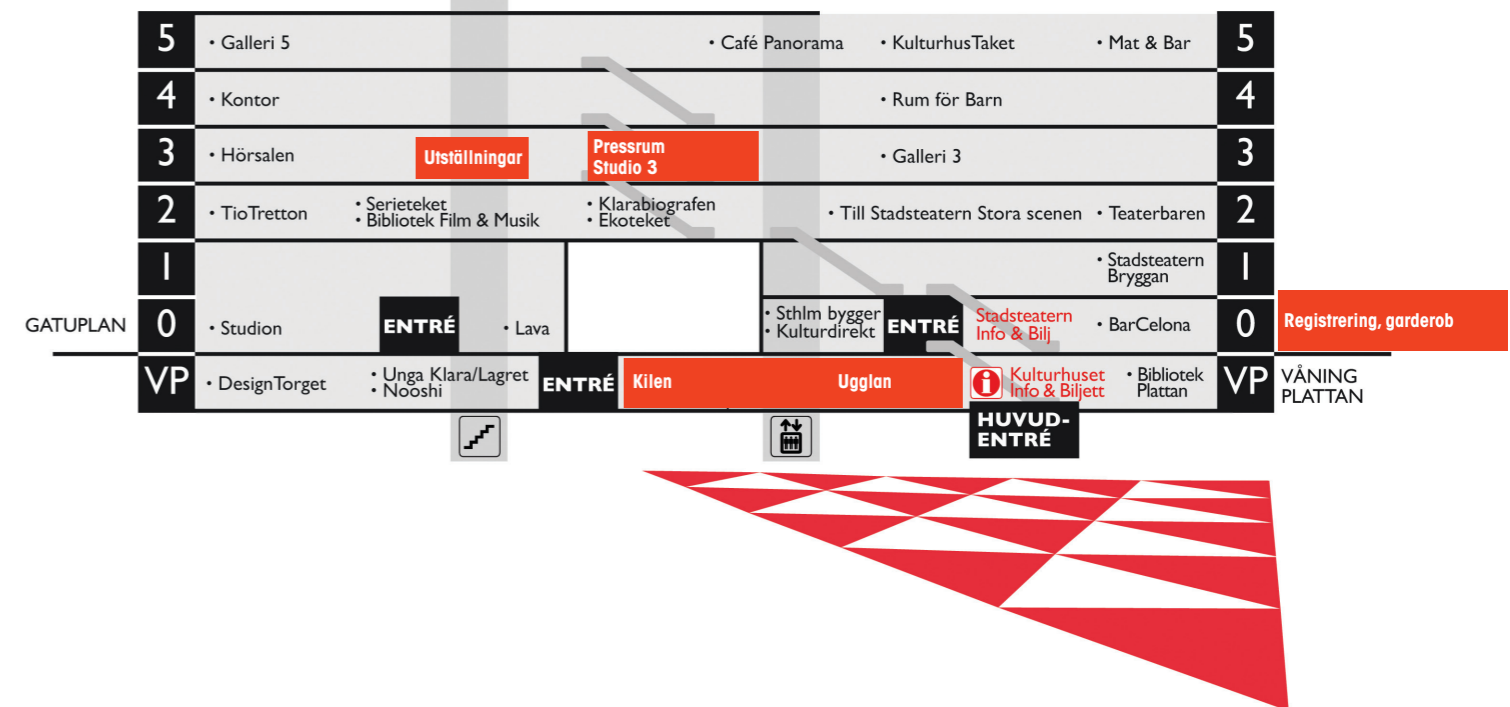
Paus

2. Rasism och antirasism då och nu

3. Rättighetsmaskineri – hur funkar det?

På nästa uppslag börjar schemat för Mänskliga Rättighetsdagarnas program. På översta raden ser du vilken sal seminariet kommer att hållas i samt hur många besökare varje sal rymmer. I varje ruta ser du seminariets titel samt vilket nummer det har för att du lätt ska hitta det bland programbeskrivningarna på sida 22-32.

KULTURHUSET

ANNONS

Burma – ett konfliktfyllt buddhistiskt land

Lördag 16 nov 14.30–15.30 – LAVA – Vi finns på Projektarenan från 11.00

BURMA – ETHNIC MINORITIES ON THE VERGE OF EXTINCTION

Already children and women have been hacked to death and unspeakable murders committed. All signs are pointing to a coming horror, unless we act!!

Please support our work by joining us in the conference!

FÖRELÄSARE:

Mr. Khair-ul-Amin, Chairman of the European Rohingya Council
 Dr. Maung Zarni, the Founder of the Free Burma Coalition
 Mr. Benedict Rogers, Christian Solidarity Worldwide (CSW)

Genocides happen because we don't get concerned enough until the crime is committed!

The European Rohingya Council (ERC) | www.theerc.net | info@theerc.net | The Rohingya Swedish Association | Kontakt: burmadagen@gmail.com

TORSDAG 14 NOVEMBER

LOKAL/Antal platser	Hörsalen / 500	Studion / 200	Studio 3 / 100	Klarabion / 80	Lava / 80	Kilen / 140	Bryggan / 100	Klara Soppsteater / 70	Unga Klara / 150
09.00–10.30	1. Invigning 								
10.30–11.00	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus
11.00–12.30	2. Rasism och antifrasism då och nu 	3. Rättigheternas maskineri – hur funkade det?	4. Bemanningsbranschen – hinder eller möjlighet? 	5. Hur ser FN på Sveriges arbete mot rasism?	6. The rights of Indigenous people 	7. Join the Club!	8. Samma arbete till olika villkor – papperslösa	9. Hör religion och MR ihop? Religion i demokratin 	10. Maktperspektiv och konstens betydelse för barn
12.30–13.30	Lunch	Lunch	Lunch	Lunch	Lunch	Lunch	Lunch	Lunch	Lunch
13.30–14.30	11. Vienna 1993 and beyond 	12. Rätt samspel för ett fungerande MR-skydd i praktiken	13. Att följa upp en konvention 	14. Romers rättigheter och kommunernas ansvar 	15. Human Rights Universality and Cultural Diversity 	16. Message Development and Delivery 	17. Helen Keller 	18. Vardagsrasism – något att oroa sig för?	19. Skyldighet att genomföra barnkonventionen – hur då?
14.30–15.00	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus
15.00–16.00	20. Feministisk kraftsamling inför Nordiskt Forum 2014 	21. Hur säkras asylansökan och nyanländas rättigheter?	22. Universella rättigheter – universella lösningar? 	23. <i>Girls Rising</i> – en film om rätten att få gå i skolan	24. Rätten till sin mark	25. Rättigheternas odelbarhet – ett problem? 	26. Funktionshinderfrågor i biståndet 	27. Intoleransens pris 	28. ICC – a success story?
16.00–16.30	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus
16.30–17.30	30. Islamofobi och mänskliga rättigheter – läget? 	31. From conflict to justice: 4 countries' experiences 	32. MR-utmaningar i skyddet av papperslösa migranter	33. Äldres rättigheter i en åldrande värld	34. Delaktighet genom samråd 	35. Med rätt att agera 	36. National Human Rights Institutions work on National Inquiries 	37. Ingen programpunkt	38. Hjältar och monster – en analys av unga mäns våld
17.30–18.00	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus
18.00–19.30	39. Per Anger prisutdelning 								

29. Implementing fundamental Rights on the local level. Lokal: AnnaRella Scandic Tid: 15–17.30

OBS! Annan lokal

FREDAG 15 NOVEMBER

LOKAL/Antal platser	Hörsalen / 500	Studion / 200	Studio 3 / 100	Klarabion / 80	Lava / 80	Kilen / 140	Bryggan / 100	Klara Soppsteater / 70	Unga Klara / 150
09.00–10.00	40. Syrien 	41. Enterprise and armed conflict, how to cope? 	42. Individuell klagorätt – nationell skyldighet	43. Jämställdhet – en rättighet som lönar sig	44. The treatment of Roma – a shame for the EU 	45. MR på ett lustfyllt och meningsfullt sätt på gymnasiet	46. Migranternas rätt – migrationsdomstolarnas arbete	47. Freedom enabling technologies 	48. Personnummer xxxx
10.00–10.30	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus
10.30–11.30	49. Romers deltagande och samråd 	50. Folkmordet och rättvisan i Guatemala	51. Förbud mot tortyr och rätten till och återupprättelse	52. Rättighetsbaserat arbetssätt i praktiken återupprättelse 	53. Humanitet och kreativitet i skolan	54. Ett samhälle fritt från diskriminering 	55. Informations-samhället = Övervakningssamhället?	56. Palestinian Rights – Illegal Settlements 	57. Folkrätt för barn – vilja väl och göra rätt!
11.30–12.00	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus
12.00–13.00	58. Vad händer med biståndet? 	59. Mödradöd – ett brott mot de mänskliga rättigheterna	60. Välkommen till kulturen!	61. Vård för papperslösa – vad innebär den nya lagen?	62. Inga rättigheter utan kunskap	63. Grundkurs om Människor på flykt	64. Öppna digitala lläresurser för demokrati!	65. Näthat – vad är det och vad kan göras åt det?	66. Vilka rättigheter har barn utan papper?
13.00–14.00	LUNCH	LUNCH	LUNCH	LUNCH	LUNCH	LUNCH	LUNCH	LUNCH	LUNCH
14.00–15.30	67. Hope, not hate 	68. Enabling environment for Human Rights 	69. Det fattas 200 miljoner kvinnor i världen	70. Three Women. Three Wars. One dream. 	71. Sveriges ansvar – pensioner & mänskliga rättigheter	72. En flykt är ingen utflykt	73. Internet Freedom around the world 	74. Att lära om, genom och för mänskliga rättigheter	75. Författarna
15.30–16.00	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus
16.00–17.00	76. Avslutning								

LÖRDAG 16 NOVEMBER

LOKAL/Antal platser	Hörsalen / 500	Studion / 200	Studio 3 / 100	Lava / 80	Unga Klara / 150
11.00–12.30	77. Hans Rosling – statistik som du aldrig sett den förut! 	78. Human Rights after September 11 	79. No one else's business 	80. Rättigheter under attack! Agera med oss!	81. Ej fastställt
12.30–13.00	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus
13.00–14.00	82. Everyone Can Change the World 	83. Rasism är en MR-fråga, inte en tekningsfråga	84. Women's rights in Bangladesh – progress or backlash 	85. Det är vi som är de nationella minoriteterna	86. Colombia: när jordkonflikt och väpnad konflikt möts
14.00–14.30	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus
14.30–15.30	87. Kriget har inget kvinnligt ansikte 	88. Human Rights work and freedom of speech on the Horn of Africa 	89. Hbt i världen	90. Burma – ett konfliktfyllt buddhistiskt land	91. Afghanistan and the future beyond 2014
15.30–16.00	Paus	Paus	Paus	Paus	Paus
16.00–17.00	92. Mänskliga rättigheter i krisens Europa 	93. Att spela teater i Afghanistan	94. ICT4Democracy	95. Grundkurs i internationell humanitär rätt	96. Femtio nyanser av sexism

PROGRAM

Torsdag

1. 9.00–10.30 Hörsalen Invigning

Hur mår de mänskliga rättigheter-na idag? Var 1990-talet rättighe-ternas guldålder eller har världen tvärtom blivit bättre? Vår kunniga panel ger en överblick över framgångar och bakslag inom de olika rättighetsområdena samt blickar framåt. Välkomstal, panelsamtal och musik från Zifa klickar igång MR-dagarna 2013!

Medverkande: Elisabeth Abiri, Emerga, Thomas Hammarberg, fd Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter, Soraya Post, MR-strateg Västra Götalandsregionen, dr. Christina Johnsson, forskningschef Raoul Wallenberg Institutet.

Arrangör: MR-dagarna
Seminarier teckentolkas

**2. 11.00–12.30 Hörsalen
Rasism och antirasism då och nu**
Ett samtal om rasism i Sverige, hur har det sett ut historiskt och hur ser det ut idag? Vilka verktyg behövs för att motverka rasism och hur ser antirasistiskt arbete ut i praktiken?

Medverkande: Bengt Westerberg, utredare SOU om ett effektivare arbete mot främlingsfientlighet m.fl.

Arrangör: MR-dagarna
Seminarier teckentolkas

3. 11.00–12.30 Studion Rättigheternas maskineri – hur funkar det?

Wien-konferensen 1993 resulterade i nya institutioner och ramverk med uppgift att förvandla de olika konventionernas artiklar om mänskliga rättigheter till vardag. En högkommissionär för mänskliga rättigheter inrättades inom FN-systemet och rekommendationer om nationella handlingsplaner och institut för mänskliga rättigheter antogs. Men vad har hänt sedan dess? Hur har de nya ramverken fungerat och vad behövs för att konsolidera arbetet för de mänskliga rättigheterna framöver?

Medverkande: Thomas Hammarberg, fd Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter, Lise Bergh, generalsekreterare, Amnesty International Sverige, Agneta Broberg, Diskrimineringsombudsmannen, Lina Gidlund, verksamhetschef, Diskrimineringsbyrån Uppsala
Jonas Grimheden, Head of Sector Access to Justice, European Union Agency for Fundamental Rights, **Christina Johnsson**, forskningschef, Raoul Wallenberg institutet, **Elisabeth Abiri**, senior advisor, Emerga
Arrangör: MR-dagarna och Emerga

4. 11.00–12.30 Studio 3 Bemanningsbranschen – hinder eller möjlighet?

Bemanningsbranschen växer på svensk arbetsmarknad. Har det lett till mer professionell rekrytering och bidragit till mindre diskriminering? Eller har hindren för tillträde till arbetsmarknaden ökat? Ett samtal mellan bemanningsföretag, Arbetsförmedlingen, forskare och fackliga företrädare

Arrangör: DO

Seminarier teckentolkas

5. 11.00–12.30 Klarabion Hur ser FN på Sveriges arbete mot rasism?

Sverige rapporterar återkommande till FN om sitt arbete med att följa kärnkonventionerna om mänskliga rättigheter. Med rasdiskrimineringskommitténs förhör av Sverige som aktuellt exempel diskuterar vi hur väl regeringen lever upp till sina internationella åtaganden.

Medverkande: Aleksander Gabelic, ordf. FN-förbundet, m.fl.
Arrangör: Svenska FN-förbundet

6. 11.00–12.30 Lava The rights of Indigenous peoples

The World Conference on Human Rights underscored the importance of respecting indigenous peoples' human rights. What are the gains made since then? How is the right to self-determination realized in various indigenous communities? What are the key

challenges and strategies for overcoming these?

Participants: Eyassu Gayim, Nicholas Waller and Ingrid Slotte, School of global studies, University of Gothenburg, Peter Lantto and Kristina Sehlin, Centre for Sami Research (CeSam) – Vaartoe Umeå University. **Moderator:** Peter Johansson, School of global studies, University of Gothenburg

Organizers: School of Global Studies, University of Gothenburg & Centre for Sami Research (CeSam) – Vaartoe, Umeå University
The seminar will be held in English.

7. 11.00–12.30 Kilen Join the Club! Mänskliga rättigheter på fritidsgården

KEKS och ALMAeuropa presenterar projektet Join the Club! Varför är det viktigt att prata om mänskliga rättigheter i Sverige idag? Hur kan man jobba för mer inkluderande verksamheter för unga? Diskussion och workshop om arbete med värdegrundsfrågor i öppen ungdomsverksamhet. **Medverkande:** Genusgruppen, Lindhaga Fritidsgård, Katja Ahl-sell, Join the Club, Anja Olin-Pape, KEKS, Eduardo Grutzky, ALMAeuropa.

Arrangör: KEKS och ALMAeuropa

8. 11.00–12.30 Bryggan Samma arbete till olika villkor – papperslösa

Allas lika rätt på jobbet är en förutsättning för en seriös arbetsmarknad. Från fackets sida kan vi se att papperslösa utnyttjas till slavliknande villkor och lever i ett parallellsamarbete. Frågan vi ställer oss: är det villkor som indirekt har prissatts en inhuman asylpolitik?

Medverkande: Bengt Sandberg, ordförande Fackligt Center För Papperslösa, Samuel Engblom, chefjurist TCO, Maria Stenberg, Socialdemokraterna, Sanna Westin, FARR. **Moderator:** Erik Larsson, Arbetet.
Arrangör: Fackligt Center För Papperslösa

9. 11.00–12.30 Klara Soppteater

Hör religion och MR ihop? Religion i demokratin
Vad innebär religionsfrihet i praktiken? Finns det absoluta gränser för religionsfrihet i en demokrati och var går de i så fall? I detta seminarium diskuterar vi religionsfrihet i Sverige och Europa i politiken och utifrån rättsliga bedömningar.

Medverkande: Eli Göndör, fil dr i religionshistoria med inriktning mot islamologi och Mellanöstern, Mona Samadi, lektor i folkrätt om mänskliga rättigheter. **Moderator:** Susanne Wigorts Yngveson, docent i etik vid Teologiska högskolan Stockholm.
Arrangör: Teologiska Högskolan Stockholm
Seminarier teckentolkas

10. 11.00–12.30 Unga Klara Maktperspektiv och Konstens betydelse för barn

Vi talar om Konstens betydelse för barn! En ung människa har rätt till konstnärliga upplevelser oavsett ekonomiska resurser. Skönhet, form, bilder, ordens styrka, känslouttryck, alla våra möten med barn visar att estetik hjälper oss leva. Barnperspektiv=Maktperspektiv **Medverkande:** Suzanne Osten, Konstnärlig ledare Unga Klara, Erik Uddenberg, dramatiker/dramaturg Unga Klara, Skådespelare från höstens produktioner.
Arrangör: Unga Klara

11. 13.30–14.30 Hörsalen Vienna 1993 and beyond

The 1993 Declaration on human rights created momentum for the advanced progress of human rights, everywhere and for everyone. Today we tend to talk about the Vienna Conference as a landmark for all human rights, but was it a premature document? Did everyone agree on what today is considered established principles of human rights law and what does it mean today that rights and freedoms are universal, indivisible, interdependent and interrelated?

Organizer: MR-dagarna
The seminar will be held in English and will be interpreted to sign language.

12. 13.30–14.30 Studion Rätt samspel – för ett fungerande MR-skydd

Välfärdstjänster som betyder allra mest för människors hälsa och livssituation bedrivs av kommuner, landsting och regioner. Den lokala och regionala nivån spelar därför en viktig roll för att tillgodose de mänskliga rättigheterna. Hur kan samspelet mellan de politiska nivåerna förbättras och hur kan man arbeta för att få till ett fungerande MR-skydd i praktiken?

Medverkande: Lars O Molin, Ordförande Örebro kommunfullmäktige/Ordförande Övervakningsutskottet Europarådets Kongress för kommunala och regionala organ, Mattias Falk, Regeringskansliet, Elisabeth Abiri, Emerga, Jonas Grimheden, FRA, Annika Ottosson, Västra Götalandsregionen, Björn Kullander, SKL
Arrangör: Sveriges Kommuner och Landsting

13. 13.30–14.30 Studio 3 Att följa upp en konvention

För att kartlägga och påskynda utvecklingen av mänskliga rättigheter är uppföljning en allt mer efterfrågad metod internationellt. Handisam lyfter sitt arbete med uppföljning av funktionshinderspolitiken som ett konkret exempel på hur mänskliga rättigheter följs upp på nationell nivå. **Medverkande:** Josefina Gustafsson, utredare, tillsammans med ytterligare en representant från Handisam.

Arrangör: Handisam (Myndigheten för handikappolitisk samordning)
Seminarier teckentolkas

14. 13.30–14.30 Klarabion Romers rättigheter och kommunernas ansvar

Många romer utsätts fortfarande för diskriminering i Sverige. Hur ser kommunernas konkreta ansvar ut för att garantera romers rättigheter? Vilka metoder kan utvecklas för att öka romers inflytande i beslutsprocesserna?

Vi belyser situationen inom skola, socialtjänst och ungdomars möjligheter.

Medverkande: Lars Lindgren och Magdalena Sievers, DO, Emma Freiman, projektmedarbetare AGERA II, Jon Pettersson, ordförande Romarådet i Helsingborg, Angelina Dimiter, lärare Roma Kulturklass, Emilia Huczko, ordförande Romani Szatra.
Samtalsledare: Eva Nikell, DO
Arrangör: DO och Diskrimineringsbyrån Uppsala/AGERA – utan att diskriminera II
Seminarier teckentolkas

15. 13.30–14.30 Lava Human Rights Universality and Cultural Diversity.

This seminar will explore the conceptual dynamics between the notion of cultural diversity and the universal character of human rights. In particular, it will discuss the adequacy of the human rights (universal) regime for the accommodation of cultural differences. **Participants:** Dr. Alejandro Fuentes, RWI, Senior Researcher
Organizer: Raoul Wallenberg Institute (RWI)
The seminar will be held in English.

16. 13.30–14.30 Kilen Message Development and Delivery

Without a clear and concise message an idea dies. Effective campaigns whether for an issue, a candidate or policy change, must understand their message. Defining your message and plotting the delivery strategy is critical for any political campaign, non-governmental organization or business. Kurth Lampe will use a critical thinking exercise called the Message Box that encourages creative thinking and interaction. When completed you will have a series of clearly defined points that will help you »stay on message.«

Participants: Kitty Kurth and Kevin Lampe from Kurth Lampe of Chicago, IL
Organizer: Kurth Lampe
The workshop will be held in English.

**17. 13.30–14.30 Bryggan
Helen Keller**
Se sidan 10.
Arrangör: Teater Relevant och MyRight

Helen Keller är en föreställning för alla oavsett syn- och hörsel-förmåga. Föreställningen kommer att syn- och teckentolkas.

18. 13.30–14.30 Klara Soppteater Vardagsrasism – något att oroa sig för?

Skolan har ett uppdrag att jobba mot rasism och intolerans. Vi berättar om ett sätt att göra det! Varje dag möts människor med olika bakgrund och med olika värderingar. Vi förväntas samarbeta i skola och arbetsliv, men hur får vi det att fungera? Är olikheter ett hinder eller en tillgång? **Medverkande:** Birgitta Hägg, beteendevetare, Ulrica Tackerudh, lärare, Elisabeth Lindén, kulturarbetare, från New Connexion.
Arrangör: New Connexion

19. 13.30–14.30 Unga Klara Skyldighet att genomföra barnkonventionen – hur då?

Barnkonventionen och andra MR-konventioner innehåller rättigheter, men också regler för hur rättigheterna ska genomföras av staterna. De reglerna blir våra redskap för uppföljning av läget i staterna. Stämmer lagarna med konventionen, finns oberoende institutioner för mänskliga rättigheter, går det att följa resurstilldelningen i budgeten etc? Rädda Barnen diskuterar med representanter för regering och organisationer, med utgångspunkt i barnkonventionens s.k. »allmänna åtgärder för genomförandet«. **Medverkande:** Representanter från Rädda Barnen, Barnrättsakademien, Barnombudsmannen m.fl.
Arrangör: Rädda Barnen

20. 15.00–16.00 Hörsalen Feministisk kraftsamling inför Nordiskt Forum 2014

Nu är det dags att agera för att uppnå jämställdhet! Kvinnorörelsen i Norden bjuder in till en gigantisk konferens om jämställdhet och kvinnors rättigheter i Malmö nästa år. Var med och skapa agendan! Vilken är din

viktigaste framtidsfråga?
Arrangör: Nordiskt Forum Malmö. New Action on Women's Rights Seminarier teckentolkas

21. 15.00–16.00 Studion Hur säkras asylsökandes och nyanländas rättigheter?

Människor flyr från konflikt och katastrofer och söker en fristad i Sverige. I en ny rapport från Röda Korset – baserad på kunskap från hundratals frivilliga runt om i landet som dagligen möter asylsökande och nyanlända – lyfter vi här fram erfarenheter från mottagandet och etableringen idag.
Arrangör: Svenska Röda Korset

22. 15.00–16.00 Studio 3 Universella rättigheter – universella lösningar?

Hur många känner till begreppet universell utformning? I Norge finns en lag och en plan för ett samhälle utformat för den mänskliga mångfalden. I Sverige anses bristande tillgänglighet bli för dyrt att åtgärda. Kan en europeisk tillgänglighetslag skapa universella lösningar på universella problem? **Medverkande:** Peo Hedvall, teknologie doktor, Certec, Lunds tekniska universitet, m.fl.
Arrangör: Handikappförbunden
Seminarier är på svenska men med en introduktion på engelska. Seminarier teckentolkas

23. 15.00–16.00 Klarabion Girl Rising – en film om rätten till utbildning

Möt 9 flickor från 9 kontinenter som alla kämpar för rätten att få gå i skolan. Meryl Streep, Anne Hathaway m.fl. medverkar i en färgstark film som blandar fantasi och realism, humor och allvar. Prod. av Oscarsnominerade Richard Robbins. Efter filmen följer ett samtal om flickors situation globalt.

Medverkande: Sanna Wolff, samtalsledare, Mia Haglund Heelas, programchef Plan Sverige.
Arrangör: Plan Sverige

24. 15.00–16.00 Lava Rätten till sin mark

Kampen om jordbruksmark i fattiga länder har eskalerat. Fattiga bönder fördrivs från sin mark när företag eller andra stater inves-

terar i storskaliga odlingar eller i gruvsdrift. Hur kan övergreppen mot mänskliga rättigheter stoppas? Vilka krav bör ställas på regeringar, företag och finansärer?

Medverkande: Kenneth Hermele, utvecklingsekonom, Forum Syd, Representant från FIAN-Ecuador

25. 15.00–16.00 Kilen

Rättigheternas odelbarhet – ett problem?

Enligt Wiendeklarationen är mänskliga rättigheter odelbara. Bakgrunden är en önskan att stärka utvecklingsperspektivet och de socioekonomiska rättigheterna. Men hur går detta ihop med att vissa rättigheter är strikta anspråk medan andra är progressiva mål? Är odelbarhetens funktion bara retorisk?

Medverkande: Lena Halldenius, professor i mänskliga rättigheter, Lunds universitet, m.fl.

Arrangör: Avdelningen för mänskliga rättigheter, Lunds universitet

26. 15.00–16.00 Bryggan

Funktionshinderfrågor i biståndet

Vem ser dig när du inte ser och vem hör dig när du inte hör? Över 90 procent av barn med funktionsnedsättning i utvecklingsländer går inte i skolan. Med exempel från MyRights utvecklingsarbete visar vi vilka förändringar som är möjliga när funktionshinderperspektivet lyfts upp på agendan.

Medverkande: Judith Timoney, FUB – Föreningen för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning, Elvira Kiwi, SRF – Synskadades Riksförbund, Hanna Sejlitz, HRF – Hörselskadades Riksförbund/SDR – Sveriges Dövas Riksförbund, Klas Wiljergård, Regissör Teater Relevant, Pontus Degsell, FSDB – Förbunder Sveriges Dövblinda. Moderator: Moa Svan, komiker och programledare.

Arrangör: MyRight

Seminarier teckentolkas

27. 15.00–16.00 Klara

Soppteater

Intoleransens pris
Ett samtal om hur långsiktigt förebyggande insatser mot extremintoleranta rörelser är en lönsam affär för samhället i stort. Vilka vinster kan uppnås? Vilka goda exempel finns på sparade kronor, minskat hat, ökad trygghet och minskad utsatthet? Vad finns bortanför dessa siffror?

Medverkande: Christer Mattsson, lärare och författare, Ingvar Nilsson, Nationalekonom, Emil Rosen, Teater Fryshuset, Helene Löw, Docent i historia, centrum för polisforskning, Uppsala Universitet. Moderator: Lovisa Fhager Havdelin, Teskedsorden

Arrangör: Toleransprojektet (Stiftelsen Teskedsorden, Stiftelsen Expo, Christer Mattsson)

Seminarier teckentolkas

28. 15.00–16.00 Unga Klara

ICC – a success story?

One of the largest successes in recent years within the field of human rights was the creation of the International Criminal Court, the ICC. The end of the Cold War created an opportunity for the world's leaders to agree on rules and mechanisms to combat the most severe crimes against human rights in war as well as in peace time and to end impunity. How was the court created? Has ICC managed to live up to its expectations? What role does civil society play in the work of the ICC and what is the court's relationship to other international and semi international war crimes tribunals?

Participants: Hans Corell, Ambassador, former Under-Secretary-General for Legal Affairs of the UN. **Organizer:** Föreningen Ordfront

The seminar will be held in English.

29. 15.00–17.30 AnnaRella

(Obs! Lokal inne på Scandic Plaza bakom Kulturhuset)

Implementing fundamental rights at the local level

The European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) will present a new toolkit on implementing fundamental rights at the local level. The toolkit offers support to practitioners seeking to

link fundamental rights between government levels and across government departments as well as on implementing fundamental rights together with partners and rights-holders. At the workshop, participants will have an opportunity to address issues they struggle with when implementing fundamental rights activities and interact with the toolkit to find suggestions and recommendations. The toolkit is hosted online and contains interactive checklists and feedback forms that allow users to update content and share their experiences.

Organizer: The European Union Agency for Fundamental Rights (FRA)

The workshop will be held in English.

30. 16.30–17.30 Hörsalen

Islamofobi och mänskliga rättigheter – läget?

Hur inverkar den växande islamofobin på muslimers livssituation och möjligheter att engagera sig i människorättsfrågor? Hur ser religionsfriheten ut i relation till andra rättigheter? Vad kan civilsamhället göra för att stärka muslimers juridiska och politiska rättigheter inom världssamfundet?

Medverkande: Mohammed Fazl-hashemi, professor i idéhistoria, och Elena Namli, professor i etik vid Uppsala Universitet, Fatima Doubakil från Muslimska mänskliga rättighetskommittén, Martin Mörk, chef för processenheten på DO, Andreas Lindholm, jurist på DO:s samhällslivsenhet.

Samtalsledare: Katarina Rouane, DO

Arrangör: DO och Uppsala Universitet (Teologiska Institutionen)

Seminarier teckentolkas

31. 16.30–17.30 Studion

From conflict to justice: 4 countries' experiences

Civil society is an important actor when conflict transcends to justice – before, during and after transition. How does this work concretely? What are the possibilities and challenges faced? What can Colombia, Guatemala, Rwanda and Sweden learn from each other?

Participants: Frank Kayitare, human rights lawyer from Rwanda; Sylvia Sparrok, representative

from Sami civil society in Sweden; Américo Mosquero from the Afro-Colombian organization Cocomopoca and a representative from the Guatemalan Association for Justice and Reconciliation.

Organizer: The Swedish Foundation for Human Rights

The seminar will be held in English and Spanish with English interpretation.

32. 16.30–17.30 Studio 3

MR-utmaningar i skyddet av paperslösa migranter

Seminarier handlar om levnadsvillkoren för paperslösa och behandlar följande teman: Varför finns det paperslösa? Vilket skydd saknar denna grupp idag? Vari består de praktiska hindren för paperslösas tillgång till rättigheter? Vilka åtgärder behöver vidtas?

Medverkande: Ali Ahmadi, initiativtagare till Asylstafetten, Anna Lundberg, Lektor i mänskliga rättigheter, Anders Melin, lektor i etik, Maria Svensson och Linus Kullving, projektledare inom »Vi har rätt« och asylrättsaktivist, Emma Söderman, doktorand i Socialt arbete m.fl.

Arrangör: Mänskliga rättighetsutbildningen vid Globala politiska studier Malmö högskola

33. 16.30–17.30 Klarabion

Äldres rättigheter i en åldrande värld

I hela världen lever äldre allt längre och är allt friskare längre upp i åren. En fantastisk utveckling, men också en utmaning för världens regeringar att respektera, försvara och tillgodose de många äldres mänskliga rättigheter.

Medverkande: Thomas Hammarberg, expert mänskliga rättigheter, Lena Ekroth, expert hälsa i internationellt utvecklingsarbete, Dag Ehrenpreis, expert ekonomiska och sociala trygghetssystem i internationellt utvecklingsarbete. Moderator: Alfild Petren.

Arrangör: PRO Global

34. 16.30–17.30 Lava

Delaktighet genom samråd?

Offentlig sektor använder ibland samråd som ett medel för att bredda delaktigheten i processer. Men vad bör deltagarna i ett sam-

råd representera? På vems villkor sker samråden? Vilket inflytande bör samråd ha? Västra Götalandsregionen och Göteborgs stad diskuterar sina erfarenheter av samrådsarbete.

Medverkande: Tjänstemän från rättighetskommitténs kansli, Västra Götalandsregionen samt tjänstemän från statsledningskontoret, Göteborgs stad.

Arrangör: Västra Götalandsregionen och Göteborgs stad

35. 16.30–17.30 Kilen

Med rätt att agera

Vad innebär det för en ideell organisation att driva en juridisk process? Och vems är ansvaret för att se till att ingen i Sverige diskrimineras? Ett samtal om möjligheter och utmaningar för det civila samhället när det gäller att driva rättsprocesser för mänskliga rättigheter och likabehandling.

Medverkande: Ulrika Westerlund, ordförande RFSL, John Stauffer, chefsjurist Civil Rights Defenders; Martin Mörk, chef för processenheten på DO; Linda Awerstedt, jurist hos Diskrimineringsbyrån Uppsala. Moderator: Lina Gidlund, projektledare AGERA – utan att diskriminera II.

Arrangör: Diskrimineringsbyrån Uppsala/AGERA – utan att diskriminera II

Seminarier teckentolkas

36. 16.30–17.30 Bryggan

National Human Rights Institutions work on National Inquiries

National Inquiries as a methodological tool for NHRIs to strategically investigate complex HR issues in the country. The methodology will be presented as well as country examples from Malaysia with focus on indigenous peoples' land rights and Maldives on access to education for children with disabilities.

Medverkande: Louise Nylin, Head of National Human Rights Institutions Unit, RWI, Johanna Djukanovic, Programme Officer, RWI, Representative from the human rights commission on the Maldives.

Arrangör: Raoul Wallenberginstitutet (RWI)

The seminar will be held in English.

37. 16.30–17.30 Klara

Soppteater

Ingen programpunkt

38. 16.30–17.30 Unga Klara

Hjältar och monster – en analys av unga mäns våld

Ungdomsstyrelsen beskriver killars och unga mäns användning av hur utsatthet för våld samt hur detta samspelar med deras attityder till jämställdhet och maskulinitet. Vi beskriver även det arbete som görs för att förebygga killar och unga mäns våld.

Medverkande: Cecilia Narby och Karen Austin från Ungdomsstyrelsen

Arrangör: Ungdomsstyrelsen

39. 18.00–19.30 Hörsalen

Per Anger-prisutdelning

Årets Per Anger-pris delas ut till en person för demokratifrämjande och humanistiska insatser, aktiv handling, utan egen vinning, mod och initiativförmåga. Prisutdelningen efterföljs av ett panelsamtal där pristagaren medverkar.

Medverkande: Per Anger pristagaren, Lena Adelsohn Liljeroth, Kulturminister, Eskil Franck, överintendent för Forum för levande historia. Moderator: Ingrid Carlberg, författare.

Arrangör: Forum för levande historia

Seminarier teckentolkas

Fredag

40. 9.00–10.00 Hörsalen

Syrien

41. 9.00–10.00 Studion

Enterprise and armed conflict, how to cope?

Armed conflicts present complicated dilemmas for those active on site, should you avoid any enterprises? Can you contribute in a positive way? How do you identify possible risks? The seminar will present new research in the field, and include experts from companies, NGO's and academics.

Participants: Moderator: Joakim Wohlfeil, Policy conflict advisor, Diakonia, Experts from companies, NGO's and academics.

Organizers: Diakonia, Church of Sweden, Gothenburg University

The seminar will be held in English.

42. 9.00–10.00 Studio 3

Individuell klagorätt – internationell skyldighet

I år träder tilläggsprotokollet till konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter i kraft. Vad innebär det i praktiken? Vilka klagomålsmöjligheter finns det om ett land inte anslutit sig till protokollet? Diskussion om varför Sverige väljer att inte ansluta sig.

Arrangör: FIAN-Sverige och Föreningen Ordfront

43. 9.00–10.00 Klarabion

Jämställdhet – en rättighet som lönar sig

Jämställdhet är en rättighet för den enskilde, men det är också en nytthet för kommuner och landsting. Med konkreta exempel från skolans värld visar vi hur jämställdhet leder till bättre verksamhet och att jämställdhet också kan vara ekonomiskt lönsamt för samhället.

Medverkande: Magnus Jacobson, SKL, m.fl.

Arrangör: Sveriges Kommuner och Landsting – Program för hållbar jämställdhet

44. 9.00–10.00 Lava

The treatment of Roma – a shame for the EU

Half of Europe's 10–12 million Roma live in the EU. In 2000 EU adopted a new directive against racial discrimination. Still many Roma experience discrimination, violence and human rights violations in EU member states. Why is so little done? How can the rights of Roma be better protected by the EU?

Participants: Thomas Hammarberg, former Commissioner for Human Rights for the Council of Europe, Valeriu Nicolae, President of Policy Center for Roma and Minorities in Bucharest and co-founder of the European Roma Policy Coalition, Lise Bergh, Secretary General, Amnesty International Sweden, Josefine Hökerberg, journalist at DN. Moderator: Katarina Bergehed, Campaign coordinator Amnesty International Sweden.

Organizer: Amnesty International Sweden

The seminar will be held in English.

45. 9.00–10.00 Kilen

MR på ett lustfyllt och meningsfullt sätt på gymnasiet

Globala gymnasiet arbetar med pedagogiska metoder för att öka ungdomars engagemang för hållbar utveckling och globala utvecklingsfrågor. »MR« löper som en röd tråd genom hela utbildningen. Med utgångspunkt från FN:s deklaration för mänskliga rättigheter visar vi konkret hur vi arbetar ämnesintegrerat, samt genomför en workshop.

Medverkande: Niklas Smith, Helena Larsson och Carl-Mikael Larsson, lärare från Globala gymnasiet.

Arrangör: Globala gymnasiet

46. 9.00–10.00 Bryggan

Migranternas rätt – migrationsdomstolarnas arbete

2006 började migrationsdomstolarnas verksamhet. Domstolarna spelar en viktig roll i skyddet av migranternas rättigheter. Hur ser migrationsdomstolarnas arbete ut? Hur går domstolsprocessen i migrationsmål till? Har rättssäkerheten i migrationsprocessen påverkats genom migrationsdomstolarnas tillkomst?

Arrangör: Förvaltningsrätten i Malmö

47. 9.00–10.00 Klara

Soppteater

Freedom enabling technologies
eGovlab will discuss ongoing work with Human Rights and Democracy. We will define e-governance and the potential of new technologies for democratization and Human Rights. Two cases will be discussed, the Botswana Speaks Parliamentary initiative and Atrocity Watch, a neutral monitoring platform.

Participants: Vasilis Koulolias, director of eGov Lab, Dept. of Computer and Systems Sciences, Stockholm University

Organizer: Institutionen för Data- och Systemvetenskap, Stockholms universitet

The seminar will be held in English.

48. 9.00–10.00 Unga Klara
Personnummer XXXX

En specialskrivna monologföreställning av Shebly Niavarani med föreläsning. Kampanjen Hej Sverige tar avstamp i ensamkommande flyktingbarns berättelser. Ett personnummer är det som gör dig till en riktig medborgare, vad blir de sista siffrorna? Föreställningen tar upp frågor om utanförskap och identitet i mötet med skolan. Minnena från det gamla landet blandas med helt nya utmaningar på en svensk skolgård. Föreställningen är en del av ett pedagogiskt material som turnerar rikstäckande fr.o.m. hösten 2013. Hur engagerar vi unga att förändra och agera i deras egen miljö?
Arrangör: FN:s flyktingorgan UNHCR och Friends

49. 10.30–11.30 Hörsalen
Romers deltagande och samråd

Enligt minoritetslagen ska svenska myndigheter ge alla nationella minoriteter möjlighet till inflytande och samråd. Vi tar upp den romska erfarenheten, och diskuterar innebörden av rätten till politiskt deltagande, lagens innebörd och ansvaret hos de offentligt anställda att samråda med minoriteter.
Arrangör: Sensus Studieförbund, Fonden för mänskliga rättigheter (MR-Fonden) & Raoul Wallenberg Institutet (RWI)
Seminarier teckentolkas

50. 10.30–11.30 Studion
Folkmordet och rättvisan i Guatemala

I Guatemala dömdes i maj 2013 en före detta diktator till 80 års fängelse för folk mord och brott mot mänskligheten. Rättsfallet rör systematiska övergrepp mot ixifolket i Guatemala under åren 1982 till 1983. Vad skedde under dessa år och vilka har utmaningarna varit under rättsprocessen?
Medverkande: Representanter från människorättscentret CALDH och vittnesföreningen AJR.
Arrangör: Diakonia och Kristna Fredsrörelsen
Seminarier kommer att hållas på svenska och spanska med svensk tolkning

51. 10.30–11.30 Studio 3
Förbud mot tortyr och rätten till återuppställning

Vi diskuterar staters ansvar för rehabilitering av tortyröverlevare. Vi diskuterar samtida europeisk praxis på området och vi frågar oss om staterna (särskilt Sverige) verkligen har effektiva system för att tortyröverlevare ska kunna hävda och återjuta rätten till uppställning?
Arrangör: Svenska Röda Korset

52. 10.30–11.30 Klarabion
Rättighetsbaserat arbetssätt i praktiken

Under 2012–2014 bedrivs tre pilotprojekt inom Västra Götalandsregionen för att pröva och utveckla ett rättighetsbaserat arbetssätt. Ett närsjukhus, en psykiatrisk verksamhet och ett museum har påbörjat varsin resa. På seminariet berättar projektets deltagare om sina erfarenheter av arbetssättet.
Medverkande: Personal från rättighetskommitténs kansli.
Arrangör: Rättighetskommitténs kansli, Västra Götalandsregionen
Seminarier teckentolkas

53. 10.30–11.30 Lava
Humanitet och kreativitet i skolan

En workshop i socialt entreprenörskap som ska göra gymnasieelever engagerade för mänskliga rättigheter och humanitet i sitt lokalområde. Detta görs genom ett spel som grundar sig i cases inom Röda Korsets ungdomsförbunds fokusområden där deltagarna får möjlighet att utveckla egna projektidéer.
Arrangör: Röda korsets ungdomsförbund

54. 10.30–11.30 Kilen
Ett samhälle fritt från diskriminering

Sverige har skrivit på konventioner och stiftat lagar mot diskriminering – men vem ska ta ansvar för att de efterlevs? Antidiskrimineringsbyråer gör ett viktigt arbete runt om i landet men villkoren för arbetet varierar stort. Hur kan det lokala och nationella arbetet mot diskriminering förbättras?
Medverkande: Josefin Bergman, utredare, Diskrimineringsbyrå Uppsala, Bengt Westberg, f.d. partiförledare Folkpartiet och

särskild utredare för betänkanudet Främlingsfienden inom oss (SOU 2012:74); Mehmet Kapland, gruppleddare för Miljöpartiet och integrationspolitisk talesperson; Pranvera Bahtiri, jurist på Byrån mot diskriminering i Östergötland.
Moderator: Lina Gidlund, Projektledare AGERA – utan att diskriminera II.
Arrangör: Diskrimineringsbyrå Uppsala/AGERA – utan att diskriminera II
Seminarier teckentolkas

55. 10.30–11.30 Bryggan
Informationssamhället = Övervakningssamhället?

Vem följer dina digitala spår? När vi surfar, engagerar oss politiskt, handlar på nätet, uttårar ärenden skapas enorma mängder data som blir källa till ny data om oss. Är vi medvetna om hur de används? Vilka konsekvenser får den nya tekniken när det är långt fler än bara storebror som följer dig?
Medverkande: Jon Karlung, VD Bahnhof, Johanna Nylander, debattör, Peter Johansson, lektor i Freds- och utvecklingsforskning, Institutionen för globala studier, Göteborgs universitet.
Moderator: David Isaksson, Global reporting.
Arrangör: Institutionen för Data- och Systemvetenskap, Stockholms universitet

56. 10.30–11.30
Klara Soppteater

Palestinian Rights – Illegal Settlements
Israel's illegal settlement policy makes any peace settlement for a free Palestinian state impossible. The UN Human Rights Council and its different mechanisms play an important role in the scrutiny of the Israeli occupation and to uphold the principles of international law. Its work needs greater support and public opinion needs to be won for concrete action.
Participants: Christine Chanet, Chair UN Human Rights Council Fact finding Mission on Israel's settlement policy and Issa Amro, Youth Against Settlement, Hebron, prominent Human Rights defender.
Moderator: Jan Lönn, v. chair Jerusalemkommittén.
Organizer: Jerusalem-kommittén,

Palestinagrupperna i Sverige, Svensk-palestinska parlamentarikörföreningen
The seminar will be held in English.

57. 10.30–11.30 Unga Klara
Folkrätt för barn – vilja väl och göra rätt!

Ett seminarium om hur kommuner och landsting omsätter barnets rättigheter och nationell strategi till lokala och regionala handlingsplaner och vardagsnära arbetssätt. SKL, Kommunförbundet Skåne och landstinget Sörmland visar hur man navigerar i offentlig verksamhet för att arbeta rättighetsbaserat.
Medverkande: Elizabeth Englundh, projektledare, SKL, Ingela Sjöberg, folkhälsostateg, Kommunförbundet Skåne, Monica Gustafsson-Wallin, barnrättsstrateg, landstinget Sörmland.
Arrangör: SKL, Kommunförbundet Skåne, Landstinget Sörmland

58. 12.00–13.00 Hörsalen
Vad händer med biståndet?

Sällan har det stormat så mycket om biståndet som det gör nu. Vad händer egentligen med det svenska biståndet? Vilken typ av bistånd ska Sverige satsa på i framtiden? Vad är effektivt? Och på vilket sätt kan biståndet främja mänskliga rättigheter?
Arrangör: MR-dagarna och Diakonia
Seminarier teckentolkas

59. 12.00–13.00 Studion
Mödradöd – ett brott mot de mänskliga rättigheterna

Graviditet är ingen sjukdom. Varje mödradöd är ett brott mot de mänskliga rättigheterna. Trots detta, och trots framsteg på området, dör dagligen ca 1000 kvinnor i samband med graviditet och förlossning. Orsaken är osäkra aborter och brist på professionell hjälp vid förlossning. I Tanzania har man nu via nytt tänkande en lösning i sikte. Och nu sjunker dödsiffrorna! Milenniemål 5 är det mål som visat sig svårast att nå, men med nya grepp kan man komma framåt.
Medverkande: Staffan Bergström, läkare Tanzania, Anna Bondesson, Ericsson.
Arrangör: Sida

60. 12.00–13.00 Studio 3
Välkommen till kulturen!

I Stockholm och i Botkyrka bor människor med olika bakgrund. Vi får besökare från hela världen och våra verksamheter ska spegla deras önskemål. Alla ska känna sig välkomna hos oss. Vi genomför kompetensutveckling i bemötande, mångfald och antidiskriminering med stöd från Europeiska Socialfonden.
Medverkande: Utbildare från projekts processer.
Moderator: Caroline Murray Carlsson.
Arrangör: Stockholms kulturförvaltning

61. 12.00–13.00 Klarabion
Vård för papperslösa – vad innebär den nya lagen?

Från och med 1 juli 2013 finns en ny lag om rätt till hälso- och sjukvård till personer som vistas i Sverige utan tillstånd. Ansvaret att erbjuda vård ställer nya krav på landstingen. Hur går det? Hur gjorde man förut och hur gör man nu? Vilka problem finns? Hur nås de som är i behov av vård?
Medverkande: Henry Ascher, Göteborgs universitet samt företrädare från landsting, Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting
Arrangör: Sveriges Kommuner och Landsting

62. 12.00–13.00 Lava
Inga rättigheter utan kunskap

Folkbildningens uppgift är att stärka och utveckla demokratin. Mänskliga rättigheter förutsätter vuxnas rätt till lärande. Nu formas utvecklingsagendan för tiden efter 2015. Vad kan Sverige göra för vuxnas rätt till lärande och hur kan den svenska folkbildningen och vuxenutbildningen bidra?
Medverkande: Rossana Dinamarca, riksdagsledamot Vänsterpartiet, Jenny Sonnesson, Liberala Kvinnor, Mats Ehn, sekreterare, FOLAC, Moderator: Eduardo Gran Villanueva Contreras, rektor Härnösands folkhögskola.
Arrangör: FOLAC: Folkbildning - Learning for Active Citizenship

63. 12.00–13.00 Kilen
Grundkurs om människor på flykt

Om asyl- och flyktingrätt. Varför tvingas människor på flykt? Vart

flyr man? Hur många kommer till Sverige och vilka får stanna? Måste Sverige ta emot flyktingar? Vad är asyl? Här får du svar på dessa frågor samt kunskap om statens ansvar och om vad de internationella organisationerna gör.
Arrangör: Svenska Röda Korset

64. 12.00–13.00 Bryggan
Öppna digitala läresurser för demokrati?

Vad händer när universiteten öppnas mot världen och ger fler människor möjlighet att ta del av utbildning? Förbättras livsvillkoren? DSV vid Stockholms universitet erbjuder bl.a. ett masterprogram i IKT för utveckling och utbildar globalt för hållbara förändringsprocesser och ökad demokrati.
Medverkande: Ulrika Drougge, projektledare, Sirku Männikkö Barbutiu, programansvarig, Gunnar Wettergren, enhetschef IDEAL. Alla från Institutionen för Data- och Systemvetenskap, Stockholms universitet
Arrangör: Institutionen för Data- och Systemvetenskap, Stockholms universitet

65. 12.00–13.00 Klara
Soppteater

Näthat – vad är det och vad kan göras åt det?
Att mänskliga rättigheter gäller även på Internet borde vara en självklarhet. Idag är det dock många som kränks på nätet. Hur kan det upplevas av de som drabbats? Vad säger lagen om kränkningar och hatbrott på nätet? Vilket arbete är på gång för att ta itu med dessa frågor och vad kan göras?
Medverkande: Anna Adenij, Utbildningsansvarig i projektet Nävar Diskrimineringsbyrå Uppsala, Anna Waara, verksamhetsutvecklare Sensus Norra Norrland m.fl.
Moderator: Annika Heikkinen
Arrangör: Diskrimineringsbyrå i Uppsala och Sensus studieförbund

66. 12.00–13.00 Unga Klara
Vilka rättigheter har barn utan papper

Seminarier kommer att ge en nulägesbeskrivning över hur det är att vara barn och leva som pap-

perlös i Sverige idag. Seminariet utgår tydligt ifrån Barnkonventionen och de brister som vi ser i samhället. Seminariet kommer att bygga på barns egna upplevelser.
Medverkande: Mikaela Hagan, sakkunnig flykting och integration, Rätts Barnen, Josefin Michanek, psykolog, Rätts Barnen
Arrangör: Rätts Barnen

67. 14.00–15.30 Hörsalen
Hope, not hate

How do we move forward in a world with so much hate and anger? How do we find a strategy for dialogue, and a way of being constructive in conflicts and hatred? What can we learn from those that have been experiencing genocide, violence and violations of human rights?
Participants: Paul Rusesabagina, President of the Hotel Rwanda Rusesabagina Foundation, Helen Pettersson, chairman of the Swedish educational organization ABF and vice president of IFWEA
Moderator: Anna-Lena Lodenius, author and journalist.
Organizer: DemokratiAkademin
The seminar will be held in English and will be interpreted to sign language

68. 14.00–15.30 Studion
Enabling environment for human rights

How can we create an enabling environment that let human rights organizations and activists carry out their work freely without risks and restrictions? Activists from Colombia, Zimbabwe and from Europe-based aid organizations discuss if an enabling environment can be measured and if it's useful.
Participants: A panel discussion will be held between human rights activists from Colombia, Zimbabwe and some other countries.
Organizer: Church of Sweden
The seminar will be held in Spanish with English interpretation

69. 14.00–15.30 Studio 3
Det fattas 200 miljoner kvinnor i världen

FN beräknar att det fattas 200 miljoner kvinnor och flickor i världen. Urval efter kön är en snabb-

växande praktik i Kina, Indien och Sydkorea. Sveriges Kvinnolobby visar dokumentären It's a girl om så kallat femicide, ett av mänsklighetens grövsta brott.
Medverkande: Gertrud Åström, ordförande Sveriges Kvinnolobby
Arrangör: Sveriges Kvinnolobby

70. 14.00–15.30 Klarabion
Three Women.Three Wars. One Dream.

I denna starka dokumentärfilm möter du tre modiga kvinnor som trots hot och förtal kämpar för kvinnors rättigheter. De kämpar för kvinnors rätt till sina kroppar och till utbildning samt mot våld och fattigdom i tre krigsdrabbade samhällen Abchazien/Georgien, Liberia och irakiska regionen Kurdistan
Arrangör: Kvinna till Kvinna

71. 14.00–15.30 Lava
Sveriges ansvar – pensioner & mänskliga rättigheter

Stater är skyldiga att respektera mänskliga rättigheter också utanför landets gränser. Gäster från Ecuador och Colombia visar genom exempel från gruvnäring att svenska AP-fonderna inte lever upp till dessa krav. Avslutande workshop om hur civilsamhället kan verka för skärpta regler.
Medverkande: Civilsamhällesrepresentanter från Colombia och Ecuador.
Arrangör: FIAN-Sverige, Kristna Fredsrörelsen och Latinamerika-grupperna

72. 14.00–15.30 Kilen
En flykt är ingen utflykt

På Flykt är Röda Korsets Ungdomsförbunds textbaserade rollspel där deltagarna tvingas fly från Sverige mot en okänd framtid. Spelet är framtaget för att göra siffror och information till någonting som känns i magen. En upplevelse som man inte blir av med lika lätt som man vänder blad i tidningen.
Medverkande: Frivilliga spelare från Röda Korsets Ungdomsförbund
Arrangör: Röda Korsets Ungdomsförbund

73. 14.00–15.30 Bryggan Internet Freedom around the world

Swedish Institute has conducted a study on Internet freedom in Egypt, Pakistan, India, China, Russia and USA. The study contains opinions from three Internet freedom activists from each country. What is the current situation in their region and what kind of support would they like to receive from Sweden?

Participants: Internet freedom activists from the study. **Moderator:** Javeria Rizvi Kabani, Swedish Institute
Organizer: Swedish Institute
The seminar will be held in English.

74. 14.00–15.30 Klara Soppteater Att lära om, genom och för mänskliga rättigheter

FN:s deklaration om utbildning och träning i mänskliga rättigheter som antogs 2012 har ett brett anslag kring MR-utbildning. Vi utforskar hur man utbildar om, genom och för mänskliga rättigheter.

Medverkande: Dr. Christina Johnsson, forskningschef Raoul Wallenberg Institutet
Arrangör: Raoul Wallenberg Institutet (RWI)

75. 14.00–15.30 Unga Klara Författarna

Författarna handlar om vår först efter berättelser och om berättelsers betydelse i våra liv. Hur får man till en bra berättelse? Vem har rätt att berätta vad? När är det bra att hitta på och när ska man hålla sig till sanningen?

Arrangör: Unga Klara

76. 16.00–17.00 Hörsalen Avslutning

Vi bjuder på en försmak av MR-dagarna 2014 i Umeå samt en panel på temat Rätten till kultur.

Medverkande: Dilsa Demirbag-Sten, Berättarministeriet, m.fl.
Arrangör: MR-dagarna
Seminarier teckentolkas

Lördag

77. 11.00–12.30 Hörsalen Hans Rosling – statistik som du aldrig sett den förut!

Hans Rosling är professor i internationell hälsa vid Karolinska institutet och är känd för sina pedagogiska presentationer om global hälsa. Kom och låt dig inspireras! Presentationen följs av frågestund.

Medverkande: Hans Rosling, Karolinska institutet
Arrangör: MR-dagarna
Seminarier teckentolkas

78. 11.00–12.30 Studion Human Rights after September 11

On September 11 2001, the United States were shocked by a violent act of terror that killed over 2000 people. The day after what came to be called the war on terror, broke out. In its struggle against terrorism many states, democracies as well as non-democracies have challenged established human rights rules. Anti-terrorism measures have been tantamount to torture, illegal detention, secret surveillance and persecution of individuals with opposing views. Today 12 years have passed since the attack. Is the war on terror over and all thus extreme measures revoked? Or if exceptions have been normalized, what are the consequences on human rights and democracy?

Organizer: Föreningen Ordfront
The seminar will be held in English

79. 11.00–12.30 Studio 3 No one else's business?

Russia and Belarus use legal instruments to target civil society and human rights defenders. International concerns are dismissed as expressions of double standards and as interference with internal affairs. That way these regimes challenge actions defined as legitimate in international conventions.

Participants: Konstantin Baranov, Youth Human Rights Movement, Russia, Valjantsin Stefanovitj, Vjasna, Belarus, Martin Ugglå, Östgruppen för demokrati och mänskliga rättigheter.

Organizer: Östgruppen för demokrati och mänskliga rättigheter
The seminar will be held in English.

80. 11.00–12.30 Lava Rättigheter under attack! Agera med oss!

Sexuella och reproduktiva rättigheter hotas av kriminalisering, diskriminering och inskränkt yttrandefrihet. I vissa länder är abort totalförbudet och kvinnor skadas och dör. Ännu fångslas personer för att de attraheras av någon av samma kön. Vi måste påverka detta. Hur kan du göra skillnad?

Medverkande: Katarina Bergehed, Kampanjsamordnare, Felicitas Bergström, Lobbysamordnare, Susanna Warhammar, Kampanj och aktivistsamordnare Stockholm, alla från Amnesty International Sverige.

Arrangör: Amnesty International Sverige

81. 11.00–12.30 Unga Klara Ej fastställt

82. 13.00–14.00 Hörsalen Everyone Can Change the World

Paul Rusesabagina is the real life hero of the film Hotel Rwanda and saved the lives of more than 1 200 people during the 1994 Rwandan genocide. During the Swedish Forum for Human Rights he will speak about social justice, human rights activism and the lessons learned from Rwanda. Get inspired and learn how one brave person can truly make a difference!

Participants: Paul Rusesabagina, Hotel Rwanda Rusesabagina Foundation
Organizers: MR-dagarna
The seminar will be held in English and will be interpreted to sign language.

83. 13.00–14.00 Studion Rasism är en MR fråga inte en tolkningsfråga

Rätten att inte utsättas för rasism och diskriminering är tydligt reglerad både i lagar och förordningar men trots detta pekar siffror på ett allt mer segregerat samhälle där allt fler upplever rasism i sin vardag. Vad beror

detta på? Hur ser samtalet om rasism ut i dagens Sverige?

Medverkande: Paul Lappalainen, Senior expert, DO, René León Rosales, PhD, forskare, Mångkulturellt centrum, Tobias Hubinette, docent, Mångkulturellt centrum
Arrangör: Mångkulturellt centrum

84. 13.00–14.00 Studio 3 Women's rights in Bangladesh-progress or backlash

How are women's rights and possibilities in Bangladesh affected by the political instability? Khushi Kabir, from the Bangladeshi civil society organisation Nijera Kori («we do it ourselves» in Bengali) working with grassroots women's empowerment, discusses the situation faced by Bangladeshi women.

Participants: Khushi Kabeer, Nijera Kori in Bangladesh, Monica Erwér, verksamhetsledare Svallorna Indien Bangladesh

Organizer: Svalorna Indien Bangladesh

The seminar will be held in English.

85. 13.00–14.00 Lava Det är vi som är de nationella minoriteterna!

Judar, romer, samer, sverigeфиннар och tornedalingar är nationella minoriteter i Sverige. Hur har samhällets syn varit på dessa minoriteter? Hur ser deras rättigheter och möjligheter ut i dag för att bevara, utveckla och skapa sin identitet, sitt språk och sin kultur? Möt representanter från minoriteterna och lyssna till deras erfarenheter och tankar!

Medverkande: Representanter från de fem nationella minoriteterna. **Moderator:** Johanna von Kraemer-Elmqvist, förskolechef vid Sverigefinska förskolan i Kista
Arrangör: Stockholm stad i samarbete med representanter från de nationella minoriteterna

86. 13.00–14.00 Unga Klara Colombia – när jordkonflikt och väpnad konflikt möts

Vad händer med den colombianska civilbefolkningens mänskliga rättigheter när jordkonflikt och väpnad konflikt möts? Vilket juridiskt skydd finns och hur efterlevs detta? Personer från den afrocolombian-

ska organisationen Cocomopoca och MR-organisationen Tierra Digna berättar om sitt arbete.

Medverkande: Representanter från organisationerna Cocomopoca och Tierra Digna.
Arrangör: Diakonia, Kristna Fredsrörelsen, Svenska Kyrkan, Colombiagruppen

87. 14.30–15.30 Hörsalen Kriget har inget kvinnligt ansikte

Publiken bjuds på ett utdrag ur en kommande pjäs baserad på den hyllade dokumentärromanen *Kriget har inget kvinnligt ansikte*, av Svetlana Aleksijevitj, om Sovjetkvinnors erfarenheter vid fronten under andra världskriget. (Svensk översättning: Kajsa Öberg Lindsten, Ersatz 2012)

Manus och medverkande: Hedda Krausz Sjögren och Jonas Jarl, Cecilia Nilsson, skådespelare, m.fl.
Arrangör: Hedda Sjögren Produktion AB

88. 14.30–15.30 Studion Human Rights work and freedom of speech on the Horn of Africa

Somalia, Ethiopia and Eritrea, three countries in the Horn of Africa, where the situation for human rights is different, but whose past and present are closely linked. A journalist from each country gives their views on freedom of speech and how the conditions for the work to strengthen human rights looks.

Participants: Mezgebu Habtewold, Ethiopian journalist and guest writer of Stockholm, and others.
Organizer: Kulturhuset
The seminar will be held in English

89. 14.30–15.30 Studio 3 Hbt i världen

Vi tittar på situationen globalt när det gäller hbt-personers rättigheter. I vilka länder kriminaliseras samkönade sexuella relationer och vad innebär det att leva och kämpa för sina rättigheter under sådana omständigheter?

Medverkande: Vanja Braathen, RFSL
Arrangör: RFSL

ANNONS

FÖR FRED, SÄKERHET OCH UTVECKLING.

@FBAFolke
FolkeBernadotteAcademy
www.folkebernadotteacademy.se

FOLKE BERNADOTTE AKADEMIN
MYNDIGHETEN FÖR FRED, SÄKERHET OCH UTVECKLING

90. 14.30–15.30 Lava BURMA – Ett konfliktfyllt buddhistiskt land

Burma – ett buddhistiskt land med många etniska minoriteter med kristen och muslimsk religion. Seminariet kommer att avhandla Burmas etniska och religiösa frågor i ett vidare perspektiv, bl.a. etnisk rensning av folkgruppen Rohingya. MR-frågor måste bli en ledstjärna i utvecklingen av demokrati.

Medverkande: Abul Kalam, The Rohingya European Council, m.fl.
Arrangör: The Rohingya Swedish Association

91. 14.30–15.30 Unga Klara Afghanistan and the future beyond 2014

Afghanistan faces many big challenges. Next year the afghan people will elect a new president and the government will have taken over the full responsibility for upholding security from international forces. What actions are most important to give the civilian population an opportunity to enjoy their human rights? What is required of the aid organizations? Opening words by Right Livelihood Award Laureate and president of the Afghan Independent Human Rights Commission, Dr Sima Samar.

Participants: Dr Sima Samar, Torbjörn Pettersson, director of Department for Conflict and Post-Conflict Cooperation at Sida, Magnus Forsberg, former senior

security advisor for SCA in Afghanistan, Dr Rafat Nabi, senior education advisor for SCA in Afghanistan and Helené Lackenbauer, researcher at research institute FOI. **Moderator:** Lasse Bengtsson, journalist and author
Organizer: Swedish Committee for Afghanistan (SCA)
The seminar will be held in English.

92. 16.00–17.00 Hörsalen Mänskliga rättigheter i krisens Europa

Hur mår egentligen de mänskliga rättigheterna i ett Europa under ekonomisk press? Vilka rättigheter har offrats i nedskärningarnas spår? Vilka grupper drabbas?

Arrangör: MR-dagarna
Seminarier teckentolkas

93. 16.00–17.00 Studion Att spela teater i Afghanistan

Teater i skottsaker väst? Pjäsen SEVEN är ett unikt verktyg för att blanda kultur och dialog kring mänskliga rättigheter. I maj gjordes ett mycket uppmärksammat framförande av afghanska samhällsprofiler i Mazar-e-Sharif i Afghanistan. Producenten/registören berättar om arbetet och konceptet.

Medverkande: Hedda Krausz Sjögren, regissör och producent för Seven.
Arrangör: Hedda Krausz Sjögren

94. 16.00–17.00 Studio 3 ICT4Democracy

Mobiler, Internet och sociala medier har gjort det möjligt att sprida lättillgänglig och interaktiv information om mänskliga rättigheter. Seminariet presenterar initiativ för att sprida kunskap, skapa nya kanaler för yttrandefrihet och stärka människors rättigheter i utvecklingsländer.

Medverkande: Ulf Larsson, Projekthandläggare, Spider, Dr. Katja Sarajeva, Projekthandläggare, Spider, William Jobe, Doktorand, DSV, Stockholms Universitet, Per-Olof Hansson, Doktorand, Linköpings universitet.

Arrangör: Institutionen för Data- och Systemvetenskap, Stockholms universitet och Spider

95. 16.00–17.00 Lava Grundkurs i Internationell humanitär rätt

Den internationella humanitära rätten, krigets lagar, ska skydda människor och minska mänskligt lidande under krig. Kursen ger grundläggande kunskap om vilka regler som gäller i väpnad konflikt och tillfälle till diskussion och frågor.

Arrangör: Svenska Röda Korset

96. 16.00–17.00 Unga Klara Femtio nyanser av sexism

Könsdiskriminerande reklam och sexualiseringen av kvinnor tar allt större plats i det offentliga rummet. Pornografins bildspråk har nästlat sig in i vår kultur via reklam, film, tv-serier mm. Hur påverkar detta kvinnors självbild och samhällets jämställdhetssträvanden, och vad kan vi göra åt det?

Medverkande: Anja Hirdman, medieforskare, Tomas Gunnarsson, Genusfotografen, Jenny Rönngren, Feministiskt Perspektiv & Allt är möjligt, Roxane von Gerber, filmskapare Porrskadat, Elisabeth Trotzig, Reklamombudsmanen, Lars Thornberg, Diskrimineringsombudsmanen.

Arrangör: Sveriges Kvinnolobby

MINISEMINARIER

Fler miniseminarier tillkommer. Håll utkik på hemsidan för uppdaterat program. Med reservation för ändringar. Miniseminarierna är gratis.

Torsdag

11.00–11.30, Ugglan Mänskliga rättigheter – i vår vardag

Hur gör man för att stärka unga människors vilja och förmåga att försvara mänskliga rättigheter i sin egen vardag, t ex. när någon mobbas, hotas, utsätts för hedersförtryck eller andra kränkningar. **Medverkande: Kajsa Wiktorin och Katja Wählström**, projektledare för Speak Truth To Power Sverige **Arrangör:** Robert F Kennedy Center for Justice & Human Rights samt Fryshuset

11.30–12.00, Ekoteket Kampen om fattigas mark

Konkurrensen om världens jordbruksmark hårdnar. Fattiga bönder förlorar sin försörjning när storskaliga investeringar tar över deras mark. I Kambodja har 400 000 människor drabbats av land grabbing. **Medverkande: Kenneth Hermele**, utvecklingsekonom, **Karin Gregow**, policyrådgivare, Forum Syd **Arrangör:** Forum Syd

12.00–12.30, Ekoteket Export till priset av mänskliga rättigheter?

Runt om i världen ser vi hur företagsrelaterade kränkningar av mänskliga rättigheter driver människor djupare in i fattigdom. Kan vi vara säkra på att statligt stödd export inte bidrar till dessa kränkningar? **Arrangör:** Amnesty International och Diakonia

12.30–13.00, Ekoteket Facket och klimathotet

Utsläppen av växthusgaser måste krympas drastiskt. Det kan ske på olika sätt. Ett anständigt förändringsarbete kräver kunskap, demokratisk kontroll och fackligt engagemang. **Medverkande: Oskar Wallgren**, senior forskare vid Stockholm Environment Institute, **Martin Viredius**, fd förbundssekreterare Transport

Arrangör: LO-TCO Biståndsnämnd och Transportarbetareförbundet

13.00–13.30, Ekoteket Att bygga en demokrati i skolan Medverkande: Anette Dalqvist, Sofia Zackrisson, Sara Falkstad Byrne & Anna-Lena Lodenius, DemokratiAkademien

Arrangör: DemokratiAkademien

13.30–14.00, Ekoteket Social/cultural handicap in women's development in Ethiopia

Which social & cultural aspects influence a grassroot organization working with women's economic empowerment? What impact do capacity building & other interventions have on human rights in Ethiopia?

Participants: Ms Neguest Mekonnen, landschef för Hungerprojektet i Etiopien, **Sara Wettergren**, vd för Hungerprojektet Sverige **Organizer:** Hungerprojektet *The seminar will be held in English*

14.00–14.30, Ugglan Migrantarbetares rättigheter i Sverige

Sverige har inte ratificerat FN:s konvention om migrantarbetares rättigheter. Alla rättigheterna finns redan i svensk lagstiftning ges som ett skäl för detta. Men hur ser det ut i verkligheten?

Arrangör: Amnesty International

15.00–15.30, Ekoteket CSR dialogen – ställs rätt krav idag?

Företag tar ansvar men räcker det till? Vilka krav ställs och vilka borde ställas för en ökad hållbarhet? **Medverkande: Elisabeth Åberg**, utredare på Unionen **Arrangör:** LO-TCO Biståndsnämnd och Unionen

15.30–16.00, Ekoteket Global mödrhälsa, rättigheter och ansvar

Varje år dör ca 300 000 flickor och kvinnor i världen av graviditetsrelaterade komplikationer. Global mödrhälsa är en fråga

om mänskliga rättigheter, men också om prioriteringar och gemensamt ansvar.

Medverkande: Professor emerita Britt-Marie Landgren, Karolinska institutet samt Ordförande för White Ribbon Alliance for Safe Motherhood Sweden **Arrangör:** White Ribbon Alliance for Safe Motherhood Sweden

Fredag

9.00–9.30, Ekoteket Att arbeta med mänskliga rättigheter

F.d. studenter i mänskliga rättigheter berättar om sina erfarenheter och perspektiv på yrkeslivet efter avslutad utbildning. Hur är det att arbeta med mänskliga rättigheter i praktiken?

Arrangör: Institutionen för globala studier, Göteborgs Universitet

9.30–10.00, Ekoteket MR-staten

Medverkande: Christina Johnsson, jur. dr., forskningschef, RWI **Arrangör:** Raoul Wallenberginstitutet

10.00–10.30, Ekoteket Right to development

Traces development in the Right to Development since the right was reaffirmed in the Vienna Declaration and Program of Action. **Organizer:** Raoul Wallenberg Institute

10.00–10.30, Ugglan Arbeta som volontär utomlands!

Genom EU-programmet Europeisk Volontärtjänst (EVS) kan ungdomar mellan 18–30 år åka utomlands och jobba med MR-frågor. Två ex-volontärer berättar om sina upplevelser.

Medverkande: Representant från Ungdomsstyrelsen och två svenska ex-volontärer. **Arrangör:** Ungdomsstyrelsen

10.30–11.00, Ekoteket Gruvföretag i Zambia – var betalar de skatt?

Zambia är ett land rikt på naturresurser dit stora företag kommer för att utvinna främst koppar. Men insynen i företagets vinster och skattebetalningar är liten och företags skatteflykt är ett hinder för utveckling.

Medverkande: Penny Davies, Diakonia, **Kristina Areskog Bjurling**, Swedwatch **Arrangör:** Diakonia

11.00–11.30, Ekoteket Hur gör man då? Ny handbok i mänskliga rättigheter

Mänskliga rättigheter känns ofta alltför stort för att kunna överföras på olika vardagsfrågor. Emergas nya handbok visar hur man kan arbeta rättighetsbaserat i vardagen.

Medverkande: Elisabeth Abiri, Lejla Mundzic, Emerga **Arrangör:** Emerga

11.00–11.30, Ugglan Får romer en rättssäker asylprocess i Sverige?

Utsätts romer för strukturell diskriminering och förföljelse i Europa? Får man statligt skydd, och vad händer när man söker asyl i Sverige?

Arrangör: Amnesty International

12.00–12.30, Ekoteket Trouble brewing: wife abuse, alcohol, and human rights

Is partner violence a human rights issue? Can alcohol policy and modified alcohol norms prevent violence against women? Does the perpetrator use alcohol as an excuse? What does research say?

Participants: Dr Lori Heise, forskningsledare STRIVE **Organizer:** IOGT-NTO-rörelsens internationella arbete *The seminar will be held in English*

12.30–13.00, Ekoteket Vilka barn ska skyddas mot barnäktenskap?

Svenska FN-förbundet följer upp Göran Lambertz utredning om

barn- och tvångsäktenskap och inbjuder till diskussion om den fortsatta processen, som kan leda till ett lagförslag innan nästa val.

Medverkande: Göran Lambertz, juristieråd HD, **Linda Nordin**, generalsekreterare FN-förbundet **Arrangör:** Svenska FN-förbundet

12.30–13.00, Ugglan Conditions for a war correspondent

Janine di Giovanni, war correspondent for over twenty years, is visiting Sweden to share a unique insight into conditions for working as a journalist in situations where human rights are violated.

Participant: Janine di Giovanni, writer and journalist.

Organizer: Kulturhuset Stadsteatern

This seminar will be held in English

13.00–13.30, Ekoteket Bilder som väcker tankar

Hur gör man film som väcker tankar kring mänskliga rättigheter till barn och unga? ARF Stockholm kommer tillsammans med filmskapare diskutera kring filmen som verktyg för att nå den yngre publiken.

Arrangör: Antirasistiska Filmdagar Stockholm / Filmcentrum Stockholm

13.30–14.00, Ekoteket Vilket utrymme får internationell MR-kritik mot Sverige i svenska medier?

Flera internationella organ har kritiserat Sverige på grund av tillkortakommanden i arbetet med de mänskliga rättigheterna och uppföljningen av hur kritiken hanteras av svenska staten och dess myndigheter är otillräcklig. Vilket utrymme får internationell MR-kritik mot Sverige i svenska medier? Har svenska journalister de kunskaper om internationella konventioner som krävs för att förstå vad det innebär när Sverige bryter mot dem?

Medverkande: Karin Fagerholm, Rädda Barnen och **Madelaine Seidlitz**, Amnesty. Moderator: **Per Björklund**, chefredaktör Fria Tidningen **Arrangör:** Fria Tidningen

ANNONS

Forskning. Samarbete. Utbildning.

Raoul Wallenberg Institutet arbetar för att främja mänskliga rättigheter och humanitär rätt. Förankrade i forskning och samarbete stödjer vi institutionsutveckling och ger utbildning både i Sverige och utomlands. Institutet har kontor i Lund med fäitnärvaro i Beijing, Nairobi, Jakarta, Istanbul och Amman.

www.rwi.lu.se

RAOUL WALLENBERG INSTITUTE
OF HUMAN RIGHTS AND HUMANITARIAN LAW

LUND | BEIJING | NAIROBI | JAKARTA | ISTANBUL | AMMAN

14.00–14.30, Ekoteket Engagemang för Fair Sex och mot trafficking

Fair Sex – ett nytt sätt för att stoppa sextrafficking och sexövergrepp. Realstars engagerar unga i ett nytt spel om trafficking och kreativa uttryck som ställs ut och påverkar.

Medverkande: RealStars, Göteborgs Pedagogiska Centrum, Ungdomar **Arrangör:** RealStars

14.30–15.00, Ekoteket Barnkonventionen – Barns vardag i världen

Om hur man praktiskt kan arbeta med och undervisa om mänskliga rättigheter för elever i skolans tidigare skolår. Kunskap om barns vardag i andra länder med fokus på barnkonventionen. **Medverkande: Bitte Arréhn och Andreas Hallman**, informatörer för Rafiki, ett samarbetsprojekt mellan IM & Erikshjälpen. **Arrangör:** Rafiki

14.30–15.00, Ugglan To be a journalist in Cuba

Meet the implications of working with independent media in today's Cuba. KICsweden.org has invited four human rights activists who work for a democratic opening in Cuba, each representing their emerging digital media.

They will tell the day to day work with the independent press, censorship, lack of interconnectivity, material and information resources in today's Cuba **Organizer:** Christian Democratic International Center

15.00–15.30, Ekoteket Berättarministeriet – ett demokratibygge

Det är en mänsklig rättighet att fritt uttrycka sig i tal, skrift eller bild. Berättarministeriet verkar för att barn och unga ska känna sig trygga i det skrivna ordet i områden med hög arbetslöshet. **Medverkande: Karin Hansson**, projektledare, **Melis Yorulmaz**,

volontärsamordnare, Berättarministeriet.

Arrangör: Berättarministeriet

Lördag

11.00–11.30, Ekoteket Vi är inte oberörbara! (film)

Kastsystemet i Sydasiens har under århundraden legitimerat ojämlikhet och diskriminering. Miljoner Daliter, de tidigare »oberörbara«, lever under förhållanden liknande det tidigare Apartheid i Sydafrika. I dag har Daliterna officiellt samma ställning som andra grupper, men i praktiken styr kasttänkandet rättigheter och umgängesformer i samhället.

Arrangör: Dalit Solidarity Network-Sweden, Friends of Village Community Dev. Society

11.30–12.00, Ekoteket Indiens dolda Apartheid

P K Mahanandia växte upp som Dalit i en by i Indien. Han diskriminerades av lärare och elever av högre kast. PK berättar om hur kastsystemet diskriminerar Daliter; traditionellt och idag.

Medverkande: P K Mahanandia, bildkonstnär

Arrangör: Dalit Solidarity Network-Sweden, Friends of Village Community Dev. Society

12.00–12.30, Ekoteket Modern folkbildning med konstnärliga teknologier

RATS ledare Rebecca Forsberg kommer att tala om aktuella projekt och produktioner, så som trilogin »Women in science« med tre enastående kvinnor, Lise Meitner, Ada Byron och Maryam Al-Jliya.

Medverkande: Rebecca Forsberg, konstnärlig ledare RATS på Institutionen för data och systemvetenskap vid Stockholms Universitet. **Arrangör:** Institutionen för Data- och Systemvetenskap, Stockholms universitet

12.30–13.00, Ekoteket Hur gräsrotsrörelse avskaffar kvinnlig omskärrelse

Tostan Sverige informerar om sitt bidrag till rätten till värdighet med individen i fokus, och specifikt hur gräsrotsrörelse avskaffar kvinnlig

omskärkelse och minskar våld mot kvinnor i Afrika.

Medverkande: Anne Charlotte

Ringuist, ordförande, Tostan Sverige och styrelseledamot Tostan International

Arrangör: Tostan Sverige

14.00–14.30, Ekoteket

Antirasistiskt arbete i praktiken

I ljuset av de projekt våra deltagare drivit/er ger de sin syn på framtiden och delar med sig av de erfarenheter de fått i arbetet mot rasism.

Medverkande: Kitimbwa Sabuni,

redaktör till Nätverket svenska muslimer i samarbets skuggrapport till FN:s rasdiskrimineringskommitté, CERD, **Sofia Zouagui**,

projektledare, Verktygslådan mot rasism och islamofobi, **Michael**

McEachrane, projektet Fight Ra-

cism Now, **Johanna Ingemarsson**,

jurist, Malmö mot Diskriminerings-

bostadsprojekt. **Moderator: Kristin**

Tran, verksamhetsutvecklare/informatör på Byrån mot diskriminering i Östergötland.

Arrangör: Sveriges Antidiskrimineringsbyråer

14.30–15.00, Ekoteket

Hälsa på lika villkor? Om mödradödlighet i Sverige

Sveriges sjukvård har klassats som en av världens bästa. Hur kommer det sig då att utlandsfödda kvinnor löper högre risk än svenskfödda att drabbas av graviditetsrelaterade komplikationer och död?

Medverkande: Docent Birgitta

Essén, universitetslektor, Uppsala

universitet samt Överläkare vid

kvinnokliniken på Akademiska

sjukhuset

Arrangör: White Ribbon Alliance

for Safe Motherhood Sweden

14.30–15.00, Ugglan

Mjukare tag inom Kriminalvården

Det ropas efter hårdare tag inom

Kriminalvården. Strängare straff

där de mänskliga rättigheterna

många gånger glöms bort. Men

är det rätt väg att gå?

Arrangör: RFHL/Tidningen Filen

15.00–15.30, Ekoteket

Trouble brewing: wife abuse, alcohol, and human rights

Is partner violence a human rights

issue? Can alcohol policy and

modified alcohol norms prevent

violence against women? Does

the perpetrator use alcohol as an

excuse? What does research say?

Participants: Dr Lori Heise, forsk-

ningsledare STRIVE

Organizer: IOGT-NTO-rörelsens

internationella arbete

15.30–16.00, Ekoteket

Rinkeby Erbil retur

Rinkeby i ett land med en lång

demokratisk tradition. Erbil mitt i en nyligen påbörjad skör demokratisk process. Vilken status har de mänskliga rättigheterna i dessa två skilda världar?

Medverkande: Kerstin Fredholm,

frilansjournalist och författare,

Leif Claesson, frilansfotograf och

konstnär

Arrangör: Fredholm & Claesson

förlag

16.00–16.30, Ekoteket

Klimaträttvisa och mänskliga rättigheter

Klimaträttvisa som global MR-

fråga när naturen blivit till han-

delsvara och undanflykter från

historiskt ansvar tar överhanden.

Folkrörelseinitiativ och arbetet i

FN:s MR-råd belyses.

Medverkande: Tord Björk, Jordens

Vänner, **Rikard Rehnbergh**, Klimat-

aktion, **Jan Lönn**, MR-fokus

Arrangör: Jordens Vänner, Klimat-

aktion, MR-fokus

»EFFEKT FÅR VI NÄR VI VERKAR TILLSAMMANS«

Att inte utsättas för diskriminering är en mänsklig rättighet. För att bekämpa den diskriminering som finns i samhället behövs en stark och effektiv antidiskrimineringsmyndighet som arbetar tillsammans med andra starka och drivande mänskliga rättighets-aktörer. Det menar Agneta Broberg, diskrimineringsombudsman.

DOs uppdrag är att verka för en samhällsförändring och allas lika rättigheter och möjligheter. Myndigheten arbetar med att skapa fler vägar som ger effekt i likabehandlingsarbetet, bland annat genom att arbeta förebyggande och tillsammans med andra mänskliga rättighets-aktörer.

–Vi kan inte lösa uppdraget att skapa ett samhälle fritt från diskriminering enbart genom att driva processer mot de ansvariga när skadan redan har inträffat. Vi måste också med lika stor kraft arbeta främjande för att på sikt åstadkomma en samhällsförändring. Det är ett arbete som inte DO kan göra själv. Effekt får vi genom att verka tillsammans med andra aktörer, till exempel alla de som på ett eller annat sätt medverkar under Mänskliga Rättighetsdagarna, säger Agneta Broberg.

Strategin är att arbeta brett på många fronter, genom utbildning och samarbete med forskarvärlden, genom samverkan med nyckelaktörer, genom granskning av arbetsgivares och utbildningsanordnars aktiva åtgärder och självklart också genom att driva ärenden för individer som utsatts för diskriminering.

Ett exempel på hur DO arbetar med andra aktörer är det pågående arbetet med fokus på diskriminering av romer inom socialtjänsten och på bostadsmark-

DO:

Diskrimineringsombudsmannen är en statlig myndighet som arbetar mot diskriminering och för allas lika rättigheter. DO bildades den 1 januari 2009 genom att de dåvarande ombudsmännen slogs ihop. De sju diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

naden. Det är två områden där DO sedan tidigare vet att romer återkommande möter problem. Tidigare har antidiskrimineringsarbetet rörande romers rättigheter framför allt fokuserat på rapporter och enskilda rättsfall. DO fortsätter nu det arbetet genom att initiera rättighetsbaserade dialoger mellan socialtjänsten och romska grupper.

– Att bidra till och stimulera arbetet mot diskriminering i de rum där det faktiska mötet sker tror jag är viktigt för att vi ska nå verkliga resultat, säger Agneta Broberg.

På samma sätt genomför DO också rättighetsbaserade dialoger mellan romska företrädare och aktörer på bostadsmarknaden. Kunskapen från dialogerna med såväl socialtjänsterna som aktörerna på bostadsmarknaden kan användas för fortsatta dialoger med Socialstyrelsen och exempelvis Boverket och Sveriges kommuner och landsting, SKL.

En annan aktör som har en viktig roll i mänskliga rättighetsarbetet är arbetsgivarna. Vi vet genom tidigare forskning att det finns normer och maktordningar som gör att många människor inte ens kommer i fråga som tänkbara kandidater i en rekryteringssituation. DO inleder nu ett arbete som handlar om att hitta nya vägar att identifiera och sprida metoder för att minska diskriminering vid rekrytering och att rikta informations- och dialoginsatser mot arbetsgivare eller rekryteringsansvariga.

– Arbetet initieras och kommer att ledas av DO, men det är arbetsgivarna som på sikt kan stå för den verkliga förändringen, säger Agneta Broberg.

Båda dessa områden är dessutom teman för seminarier som DO arrangerar under årets Mänskliga Rättighets-dagar. Ett annat tema som DO kommer att ta

upp handlar om islamofobi. Just nu genomför DO en förstudie om diskriminering som har samband med islamofobi. En komponent i den förstudien är att sammanställa anmälningar som rör muslimers upplevelser av diskriminering eller diskriminering av personer som förmodas vara muslimer.

– Det finns inte ett sätt att arbeta mot diskriminering, utan det är ett samtidigt och brett arbetssätt tillsammans med andra aktörer som leder arbetet framåt och skapar verklig förändring i samhället, säger Agneta Broberg.

Arbetet initieras och kommer att ledas av DO, men det är arbetsgivarna som på sikt kan stå för den verkliga förändringen.

JENNY JARNESTEDT

ANNONS

FRÅN ORD TILL HANDLING. OM MR I PRAKTIKEN.

De mänskliga rättigheterna preciseras i internationella överenskommelser. Men vilka utmaningar väntar när dessa rättigheter ska omsättas i verkligheten?

Seminarier, fredagen 15 november:

Var betalar gruvföretagen i Zambia skatt?

Med Penny Davies, Diakonia och Kristina Areskog Bjurling, Swedwatch.

Colombia – när jordkonflikten blir väpnad

Organisationerna Cocomopoca och Tierra Digna berättar om sitt arbete.

Enterprise and armed conflict, how to cope?

Joakim Wohlfeil, Diakonia, akademiker, samt experter från företag och NGO:s.

Om folkmord och rättvisa i Guatemala

Med Diakonia och Kristina Fredsrörelsen.

Välkommen att fortsätta samtalet i vår monter.

www.diakonia.se
pg 90 33 04-4
Verksamheten granskas av
Svensk Insamlingskontroll

diakonia
MÄNSKLIGA RÄTTIGHETSDAGARNA 2013

Join the Club

Vi har en dröm om en fritidsgård där alla kan vara sig själva! Vågar du ifrågasätta och utmana normer?

Testa ett praktiskt verktyg framtaget för att få igång diskussioner kring mänskliga rättigheter tillsammans med ungdomar på fritidsgården.

Kom till Join the Club's seminarium!

Torsdagen 14 november 11.00-12.30

jointheclub.se

UTSTÄLLARE 2013

MONTER/UTSTÄLLARE

11	ActionAid	44	MyRight
16	Amnesty International	18	Palestinagrupperna i Sverige
5	Civil Rights Defenders	50	Plan Sverige
46	Crossing Borders	1	PRO
15	Cultura Gymnasium	21	Raoul Wallenberg Institute
28	DemokratiAkademien	7	RFHL
25	Diakonia	48	Rädda Barnen
35	Diskrimineringsombudsmannen	45	Rättighetsfokus
32	Emerge	27	Röda Korset
23	Fonden för mänskliga rättigheter	22	Sensus
40	Forum för levande historia	12	Svalorna Latinamerika
29	Föreningen Ordfront	41	Svenska Institutet
2	Föreningen Skyddsvärnet i Stockholm	26	Svenska kyrkan
24	Göteborgs universitet	34	Sveriges Antidiskrimineringsbyråer (SADB)
42	Handikappförbunden	4	Sveriges Kommuner och Landsting
14	IMER-förbundet	39	Sveriges Kvinnolobby
31	Individuell Människohjälp	20	Teologiska högskolan Stockholm
9	Institutionen för Data- och Systemvetenskap, Stockholms universitet	38	Terrafem
36	Kulturförvaltningen Stockholms stad	33	Teskedorden
3	Landstinget Sörmland	8	Tostan Sverige
43	Lika Unika	6	Tranås Resebyrå
30	LO-TCO Biståndsnämnd	47	Ungdomsstyrelsen
13	Lunds universitet, Mänskliga rättigheter	49	UNICEF
37	Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget	19	Uppsala Universitet, Master i MR
10	Malmö högskola - Mänskliga rättigheter, Globala politiska studier	17	Östgruppen

HALLÅ DÄR ...

Sanna Wolff, projektledare för Plan Sverige, som i år är en av runt 50 utställare under Mänskliga Rättighetsdagarna.

Varför har ni valt att vara utställare i år?

Mänskliga Rättighetsdagarna är ett unikt tillfälle för oss som organisation att nå ut med våra frågor kring barns rättigheter och få tillfälle att samtala och diskutera med mässans alla spännande besökare. Dessutom är det en höjdpunkt på året för mig att kunna gå på en massa spännande seminarier och fortbilda mig i mitt favoritämne.

Hur kommer er utställning att se ut?

Vi kommer ha en lite annorlunda utställning med fokus på en ny film som redan rönt stor upp-

märksamhet runt om i världen. I vår monter kommer man bland annat att kunna se delar ur filmen och vi kommer även visa filmen i sin helhet i Klarabion klockan 15 på torsdagen.

Vad tycker du som utställare om ett arrangemang som Mänskliga Rättighetsdagarna?

Det är en fantastisk möjlighet för oss organisationer som jobbar med mänskliga rättigheter att möta en stor bredd av människor från såväl den akademiska världen och branschfolk som en intresserad allmänhet och - förhoppningsvis - många skolelever.

Varför vill du och din organisation synas på MR-dagarna?

Vi vill öka kunskapen om flickors situation globalt och jobbar med många olika typer av utåtriktade aktiviteter för att nå ut så brett som möjligt. Man kan säga att Mänskliga Rättighetsdagarna är ett koncentrat av alla de publika events som vi deltar i under året - så det är klart att vi vill vara med!

BLI VOLONTÄR

Ett forum som Mänskliga Rättighetsdagarna skulle aldrig gå att genomföra utan hjälp av frivilligkrafter. I år är Mänskliga Rättighetsdagarna i behov av uppemot 100 engagerade och duktiga frivilligarbetare som kan assistera oss arrangörer med allt ifrån att vara rumsvärd till att hjälpa journalister att komma i kontakt med våra talare. Att arbeta under Mänskliga Rättighetsdagarna ger dig en möjlighet att möta politiker, aktivister

och föreningsaktiva från hela världen, att lyssna på seminarier som lyfter vår tids mest brännande frågor och, inte minst, att vara en viktig pusselbit i möjliggörandet av ett oerhört viktigt arrangemang.

Är du sugen på att jobba ideellt under Nordens största forum för mänskliga rättigheter? Kontakta volontärsamordnare Sofia Lindström på sofia.lindstrom@mrda-garna.se för mer information.

TILLGÄNGLIGHET

Har du frågor kring tillgänglighet inför eller under Mänskliga Rättighetsdagarna? Vi har försökt att besvara de vanligaste frågorna, men kontakta oss gärna om du undrar något info@mrda-garna.se

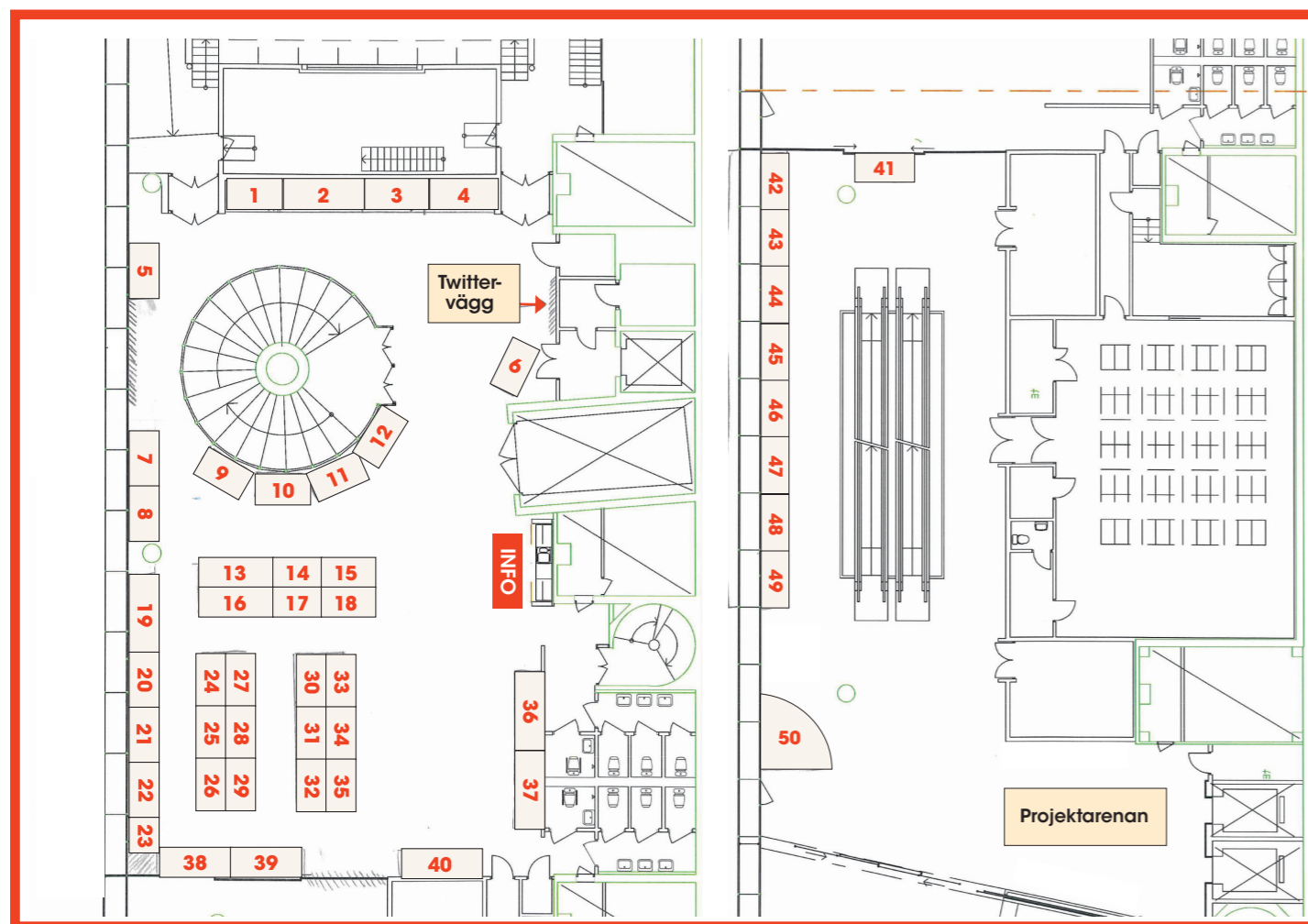
Finns hörselslinga i alla lokaler?

I samtliga seminarierlokaler finns hörselslingor - både för publik och på scen. I vissa lokaler krävs dock vissa förberedelser, så kontakta oss gärna

och berätta vilka seminarier du önskar delta vid.

Är programmet tillgängligt för mig med behov av teckentolkning och dövblindtolkning?

Vid anmälan lämnar du som önskar teckentolkning uppgifter om vilka seminarier du önskar delta vid. En del seminarier kommer att teckentolkas utan att du behöver anmäla ditt intresse för det.

ANNONS

Vill du skapa ett rättssäkrare Sverige?

Nu startar vi en organisation för att civilsamhällets aktörer lättare ska kunna driva diskrimineringsmål i domstol. Men vi behöver dig och din organisations hjälp för att kunna göra det möjligt!

VI UTVECKLAR ARBETET
MOT DISKRIMINERING
I SVERIGE

Vill ni vara med i arbetet? Kontakta oss:
info@diskrimineringsbyran.se
018 - 14 70 20

Läs mer på:
www.ageraprojektet.se

DISKRIMINERINGSBYRÅN
UPPSALA

Läs mänskliga rättigheter vid
Teologiska högskolan Stockholm

Kunskap och utbyte av erfarenheter är en förutsättning för att värna om mänskliga rättigheter (MR). THS erbjuder båda. Här knyter du kontakter med andra som vill arbeta med dessa frågor. Hos oss kan du också välja att läsa religionsvetenskap som en del av kandidatexamen i MR.

- Kandidatprogram
- Masterprogram
- Fristående kurser
- Nätkurser
- Uppdragsutbildning

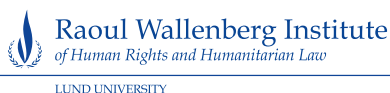

Teologiska högskolan Stockholm • Åkeshovsvägen 29 • 168 39 Bromma
Tel 08-564 357 00 • mr@ths.se • www.ths.se

ARRANGÖRER:

GÖTEBORGS UNIVERSITET

I SAMARBETE MED:

diskriminerings
ombudsmannen

KULTURHUSET STADSTEATERN

Stockholms
universitet

Sveriges
Kommuner
och Landsting

MED STÖD AV:

REGERINGSKANSLIET

FOLKE BERNADOTTEAKADEMIN

Stockholms
stad

INFORMATION

TID OCH PLATS

MR-dagarna genomförs den 14-16 november på Kulturhuset Stadsteatern i Stockholm. Glöm inte att skriva ut din biljett som du fått via e-post då du registrerat dig. Registreringen öppnar 8.00 torsdag 14 november. Program torsdag: 9.00-19.30 Program fredag: 9.00-17.00 Program lördag: 11.00-17.00

ANMÄLAN

Köp din biljett på www.mrdagarna.se Du kan också köpa biljetter i Kulturhusets entré i mån av plats.

Vi reserverar oss för att biljetterna kan bli slutsålda. Observera att biljetter inte ger någon garanterad plats. Var ute i god tid och ha gärna ett andrahandsalternativ.

DELTAGARAVGIFTER

Två dagar:

- Deltagare från myndigheter och företag: 2 150 kr
- Privatpersoner, deltagare från ideella organisationer och lärare: 950 kr
- Studerande, pensionärer och arbetslösa: 290 kr
- Skolklasser (bokas klassvis) per elev: 200 kr

En dag:

- Myndigheter & företag: 1 550 kr
- Ideella organisationer, lärare & privatpersoner: 750 kr
- Studenter, arbetslösa & pensionärer: 190 kr
- Skolklasser (bokas klassvis) per elev: 150 kr

FRI ENTRÉ

Lördag 16 november - allt program! Miniseminarier - två scener med debatter, samtal och kultur. Utställningar - Möt ett 50-tal organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter i praktiken. Ta del av aktuella projekt och lär dig mer om hur du kan engagera dig!

BOENDE

Hotellpartner 2013 är Scandic Plaza som ligger ca 100 m från konferenslokalerna inne på Kulturhuset, alldeles i anslutning till aktiviteterna under MR-dagarna. Uppge koden **MR-dagarna**. För att boka ringer du 08-517 263 14 eller mailar meeting.sergel.plaza@scandichotels.com eller se info på vår hemsida: www.mrdagarna.se

TILLGÄNGLIGHET

Alla lokaler är anpassade för rullstolsburna. Hörselhjälpmedel finns i samtliga lokaler.

Seminarier markerade med händer teckentolkas, meddela vid anmälan om du har behov av tolkning vid andra seminarier. Kontakta gärna projektledningen så gör vi vårt bästa för att tillgodose just dina behov: info@mrdagarna.se

PRESS

Vill du rapportera från MR-dagarna? Kontakta nina.ahlen@mrdagarna.se för ackreditering och vidare information

ARRANGÖRER

DemokratiAkademin, Diakonia, Fonden för mänskliga rättigheter, Föreningen Ordfront, Göteborgs universitet, Raoul Wallenberg Institutet, Sensus studieförbund, Svenska kyrkan, Svenska Röda Korset och Teologiska högskolan Stockholm.

I SAMARBETE MED

Diskrimineringsombudsmannen, Forum för levande historia, Kulturhuset Stadsteatern, Stockholms universitet, Sveriges kommuner och landsting, Sveriges Kvinnolobby, Unga Klara

MED STÖD AV

Folke Bernadotte Akademin, Regeringskansliet, Sida, Stockholms stad.

För fullständig och uppdaterad information se www.mrdagarna.se Reservation för förändringar.

ORGANISATION

Caroline Matsson, Jenny Jonstoj, projektledare
Malin Slätis, Karin Hagberg, projektledare
Nina Ahlén, informatör och redaktör
programtidning
Sofia Lindström, volontär- och utställningssamordnare
Form: Eva Jais
Tryck: Printall
Adress: MR-dagarna, Box 6309, 102 35 Stockholm
info@mrdagarna.se

»Detta material är helt eller delvis finansierat av Sida, Styrrelsen för Internationellt Utvecklingssamarbete. Sida delar inte nödvändigtvis de åsikter som här framförs. Ansvar för innehållet är uteslutande författarens.»